

Anglijos Nacionalistai Laimėjo

Bedarbė Dar Didėja

Mandžurijoje Vis Dar Neramu

ANGLIJOS NACIONALIS- TAI LAIMĖJO.

Londonas, spalio 28. — Vakar Anglijoje įvyko parlamento atstovų rinkimai. Visame krašte galinčių balsuoti, vyrų ir moterų, yra apie 30,000,000; balsavo 21,399,175. Už nacionalę valdžią balsų paduota 14,423,507, opozicija gavo 6,975,668. Į nacionalę valdžią įeina šios partijos ir balsų gavo sekamai: konservatyviai — 11,831,438, nacionaliai liberalai — 2,200,183, nacionaliai darbiečiai — 339,721, nacionaliai nepriklausomieji — 52,165. Opozicijon įeina šios partijos ir už jas balsų paduota sekamai: darbiečiai — 6,642,230, liberalai — 93,640, Mosley nauja partija — 35,916, komunistai — 74,824, nepriklausomieji — 129,058.

Nacionalę grupę gavo 552 atstovus (pirmiau turėjo 338), opozicinę partiją sudarys 58 atstovus (pirmiau turėjo 276). Sulig partijų: konservatyviai gavo 472 atstovus (turėjo 263), nacionaliai liberalai — 66 (turėjo 58), nacionaliai darbiečiai — 13 (turėjo 13), nepriklausomieji — 2 (turėjo 4), darbiečiai — 52 (turėjo 270), Lloyd George liberalai — 4 (turėjo 0), nauja partija — 0 (turėjo 4), airių nepriklausomieji — 2 (turėjo 2). Viso parlamento atstovų yra 615. Sudarymui didžiumos reikia 308. Kadangi nacionalistai turės 552 atstovus, jie sudarys kur kas daugiau, negu didžiuma. Šiuose rinkimuose skaudžiai pralaimėjo darbiečiai, kurie pirmiau turėjo 270 atstovus, o dabar turės tik 52.

Tokių laimėjimų nacionali valdžiai Anglijos istorija nepama. Rinkimais nacionalistai džiugauja, nors, kaip kas sako, kad jaučiasi nesmagiai, nes neturės rimtos opozicijos. Rinkimų laimėjimai paminėta specialiu apvaikščiavimo — karaliui teatre dalyvaujant, suvaizdinta tendencingas laimėjimas veiklas ir sugiedota „God save the King“ (Dieve gelbėk karalių). Karalius rinkimais ir gi labai patenkintas.

Naujas parlamentas atsidarys lapkričio 10. Iki to laiko bus perorganizuotas ir kabinetas. Tai atlikus buvęs premieras MacDonald. Naujo kabineto sastate bus 20 asmenų. Kabinetas taip gi sau pasiskirs komitetą, kuris pasiskirs į pakomitetus. Komitetas gelbės Angliją atstatyti ekonominiui.

ISPEJA BEDARBES DIDĖJIMĄ.

Nors didžiųjų korporacijų galvos pradeda raminti, buk depresija veikia jau sutruškinta ir kad geriausiai netrukus pradės į duris klabinėti, tačiau darbo vadai numato priešinai — sekamai mėnesiais bedarbė turės dar padidėti. Štai, iš Washington'o skelbiama, kad Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, p. Wm. Green, numato, jog bedarbė didėjant tik po vieną nuosim-

tik du mėnesiai, kurie bepartysviškai tuo reikalu suinteresuoti. Kitiems nesvarbu, kas Mandžurijoje gali nutikti. Paministeris numato, kad tik Jungtinės Valstijos gali dar daug šiam reikale pagelbėti. Vadinasi, Mandžurijos klausimas yra dar labai komplikuotas. Ten dar visko gali nutikti.

AMERIKOS JAVAI PABRANGO.

Chicago, Ill., spalio 30. — Sulig Prekybos Komisijos pareiškimo, neskaiciuojant to, kad praeitą savaitę kviečiai pakilo 13 centų, šią savaitę kviečių kaina bušeliui dar 2c. paaušo. Taip gi pakilo ir kitų javų kainos: rugių, avių, kornų. Sulig komisijos apskaičiavimo del javų kainos kilimo, bendrai Amerikos javų kaina pakilus iki sekamų sumų: kviečiai — \$67,000,000, kornai — \$216,000,000, avizos — \$40,000,000 ir rugiai — \$5,000,000. Priežastis Amerikos javų kilimo esanti ta, kad šiemet Europoje javai menkai užderėjo. Europos valstybės šiemet turės daug javų perkinti Amerikoje ir Kanadoje. Rusijos javų derlius, toli gražu mažesnis, negu anksčiau buvo apskaičiuota. Spėjama, kad Amerikos javai dar daugiau kils. Javų trustai galės padaryt daug pinigų.

PUSSESTOS DIENOS PALAIDOTOS.

Wakes Barre, Pa., — spalio 30. — West End Coal kompanijos kasyklose, Monaca mai nuse, nutiko nelaimė: užgriuvose šeši darbininkai. Per penkias dienas ir pusę dēta pastangos užgriuvuosius išgelbėti. Gelbėtojams paviko: spalio 30 d. 6 val. ryte tapo ištraukti iš užgriuvosios kasyklos užgriutieji: keturi jų negyvi, o du gyvi. Tarpe gyvųjų yra vienas lietuvis, Jonas Tamošaitis, 45 metų žmogus, kurie išbuvo pusės dienos po žeme. Prieš ištraukiant nelaiminguosius prie kasyklų susirinko daug žmonių; jų tarpe buvo ir Tamošaitis pati, kuri pamatiusi vyrą pareiškė: „Kada išgirdau, kad mano vyras sveikas—jaučiu, tartum jis būtų iš numirusių prisikėlęs“. Gydytojas pareiškė, kad abu mainieriai išliks gyvi ir sveiki.

LENKŲ STUDENTAI SUKĖLE RIAUŠES.

Varšava, spalio 31. — Krokuvos univer. studentai sukėlė riaušes prieš žydus: pradėjo demonstruoti miesto gatvėse ir pulti žydus. Daugelis žydų sužeista. Del to įvykio universitetas uždaryta. Varšavos studentai ir gi pradėjo prieš žydus veikti. Riausių priežasčių yra sekama: žydų visuomenė atsisakė pristatyti anatominiams tyrimams mirusių žydų kūnus, todėl lenkai studentai žydais pasipiktino ir sukėlė „pagromus“.

Berlynas, spalio 31. — Vokietijos vyriausybė deda pastangas, kad būtų suaukta tarptautinė valstybių konferencija karo skolų ir reparacijų reikalui, nes Vokietija skolų mokėti negalėsianti. Užsieniams dabar Vokietija yra skolinga \$5,857,000,000. Visos šios skolos yra trumpo termino — mažiau, negu metų la-

PER METUS NESI- GINKLUOTI.

Geneva, lapkr. 1. — Jau 29 valstybės suteikė savo oficialius atsakymus, jog jos prisideda prie sumanymo per ištisus metus laiko nesiginkluoti, tai yra kariuomenių nedidinti ir karinių ginklų nepirkti bei netobulinti. Atsakymus jau suteikė šios valstybės: Albanija, Airija, Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Čilė, Čekoslovakija, Danija, Egiptas, Ispanija, Italija, Jungtinės Valstijos, Japonija, Jugoslavija, Kanada, Lietuva, Latvija, Luksenburgas, Naujoji Zelandija, Olandija, Norvegija, Rumunija, Rusija, Siama, Švedija, Šveicarija, Suomija ir Vengrija. Prisidėti prie šios sutarties pakviestos 63 valstybės. Kaip matoma, dar nē pusė neatsakė. Tačiau tikimasi, kad visos valstybės sutiks. Tuomet bus pasirašyta tam tikra sutartis, kuri bus pradėta vykdyti gyvenimui.

Iš Lietuvos

KRATOS ATEITININKŲ MUOS IR PAVASARININKŲ CENTRE.

Spalio 12 d. naktį krim. policija pas slaptos KAK organizacijos narius padarė kratas. Paimta mašinėlė ir apolografas, kuriuo buvo spausdinami KAK. Mašinėlė rasta ateitinininkų rumuose, Laisvės Al. 3 Nr. o apolografas — „Pavasarininkų“ centre. Ateitinininkų rumuose, pas studentą ateitinininką Šilą, rasta KAK atsišaukimų „Balandžio 12 d. teroras“, „Voldemaro ir Smetonos valdymo atentatininkų byloje“ ir SVK atsišaukimų „Kas mus veikinti „Valio“ šukiais ir daugybe gėlių. Einant perone girdėti buvo „valio“ šukių Sūdikauskui, užs. reik. min. Dr. Zauniui ir Stasinskiui. Senai jau nebuvome pergyvenę tokio entuziazmo Vilniaus reikalais!

PAKĖLĖ MUITUS.

„Echo“ praneša, kad pirmiau kilogramui cukraus muitas buvo nuo 60 centų iki 1.20 lt., dabar 70—1.40 centų. Kąneliais pirmiau buvo nuo 65 centų — iki 1.30 cent., dabar 75 cent. — 1 lt. 50 ct.

Muitas kilogramui apelsinų, mandarinų ir bananų pirmiau buvo 1.20 lt., dabar kilogramui 3 litai. Vynuogėms pirmiau 2.50 lt., dabar 5 litai. Brangių kailių kilogramui pirmiau 120 lt., dabar 200 lt. Paprastai avalinei muitas pakeltas 2 lt. kilogramui. Zomšinei ir šilkinei avalinei pirm. 35 lt., dabar 70 lt. Gramofonams, jų dalimis ir plokštelėms 12 lt. (pirmiau 6 lt.). Muzikos instrumentams pirmiau 3 lt., dabar — 10 lt. Dvirakiams pakelta nuo 40 iki 60 lit. Pakelti muitai perkiui (dvigubai), pliušui, šilkui ir mezginiai. Taip pat pakelti muitai emaliuotiems indams, žuvims, eikoriui, fajansui, farfonui ir stiklo dirbiniams.

LIETUVA PERKA AUKŠĄ.

Teko patirti, kad Lietuvos Bankas užsienio supirkinėja aukšą ir tuo būdu didina savo aukso fondą. Iki šiol jau esą daug aukso supirkta. Sužinojom, kad paskutinėmis dienomis Lietuvos Bankas vėl pirklo labai daug aukso.

ŠARKIS KUMČIUOSIS SU DEMPSEY.

Boston, Mass. — Laikraščiai rašo, kad Šarkio menadžeris, John Buckley, pranešęs, buk jau padaryta sutartis, su lig kurios sekamą metų, birželio mėnesį, Chicagoje, Šarkis kumčiuosis su buvusiu čempionu Jack Dempsey. Jei šiose kumčystynėse Šarkis išeis laimėtoju, tai rudeny jam kumčystynės bus surengtos su čempionu Schmelingu. Derybos su Schmelingu del tų kumčystynių jau prasidėjo.

BRAZILIJOJ NAUJA REVOLIUCIJA.

Iš Buenos Aires praneša, kad Brazilijoje kilusi nauja revoliucija. Federalė kariuomenė, esą laikanti apsupusi sukilėlių jėgas prie Pernambuco. Oficialiais pranešimais, valdžia laikanti padėtį savo rankose. Tačiau, kaip ten išties yra nežinia, nes cenzūra nepraleidžia aiškesnių žinių.

Amerikiečių Fabrikas Lietuvoje

Brooklyno paisiturinčių lietuvių būrelis, 1920 metais, suorganizavo bendrovę vardu „Drobė“ ir Kauno priemiesty, dabar vadinamu Kaunas I-as (buve Šančiai) įsteigė vilnonės gelumbės fabriką. Fabrike gaminama įvairių rūšių vilnonės medžiagos, pradedant nuo prastųjų ir baigiant geriausios rūšies medžiagomis. „Drobės“ medžiagos, kaip rašo Kauno „Dienos Naujienos“, nesiskiria nuo angliškių medžiagų. „Drobė“ savo gamybą tiek ištobulino, kad visose parodose buvo apdovanojama aukso medaliais ir jos medžiagos dabar labai išsiplatinusios.

„Drobės“ fabrike dirba virš 200 darbininkų ir tarnautojų, kurių tarpe yra daug specialistų ir mechanikų. Fabrikas įrengtas naujausios konstrukcijos mašinomis, turi savo elektros stotį, vandentiekį ir kanalizaciją. Šiuo laiku „Drobės“ amononė kainuojanti apie 5,000,000 litų (\$500,000). „Drobės“

fabrikas dirba dieną ir naktį trimis darbininkų pamainomis. Viso pagamina per mėnesį iki 30,000 metrų medžiagos. Be to, fabriko sandėly parduodama daug vilnonių siūlų įvairiems ūkininkų reikalams. Taip pat siūlai ir medžiaga keičiama ant vilnų ūkininkams vilnas atgabenus į fabriką. „Drobės“ medžiagos yra augstos rūšies ir stiprios. Dabar, sakoma, „Drobė“ jau pradėdanti žymiai konkuruoti net su angliū audiniais.

Prie to, „Drobės“ fabriko gamyba labai daug prisideda prie Lietuvos valiutos sulaukymo krašte, nes kę „Drobė“ pagamina, to nereikia įvežti iš užsienio.

Tai begalini gražus amerikiečių lietuvių pasitarnavimas Lietuvai. Jei ir kitos įvairios amerikiečių bendrovės taip gražiai būtų nuygvenę, tai šiandien Lietuvoje ne vienas amerikiečių lietuvių įkurtas fabrikas puikiai gyvuotų.

Voldemaras Vėl Bus Teisiamas

Lietuvos spauda praneša, kad buvęs Lietuvos premieras prof. Voldemaras vėl bus teisiamas. Šiuo tarpu del kronų. Byla prasidėsianti sausio mėnesy, 1932 m.

Tos bylos istorija, kaip byla, kuri tęsėsi iki 1930 m. „Liet. žinios“ rašo, yra tokia: 1919 m. Voldemaras buvo delekuotas Versalin. Tuomet jam buvo pavesta ir iekoti paskolos užsieny. Iš vokiečių jam pavyko gauti 200 mil. markių. Tų pinigų 100,000 Voldemaras pervedęs Danijon Lietuvos atstovybei steigti, o kitus pinigų jis turi tiesą pasilaikyti. Liudininkais šioje byloje bus statomi: Dr. Grinins, E. Galvanauskas, P. Klimas, B. K. Balutis, J. Savickas, M. Yčas ir kiti.

Lenkų Pralaimėjimai

Neseniai lenkai pralaimėjo labai svarbią bylą su Lietuva. Hagoje. Pastaruoju laiku jie davė vieną svarbią bylą pralaimėjo delei Gdynės uosto. Apie dešimtis metų atgal, kada lenkai įsigijo Dancigo karidorių, jie manė tenai elgtis kaip namie. Tačiau susidurus su kairiais varžymais, lenkai iš galvojo Dancigo miestą nuvarė nuosprendį, kad Lenkija savo prekybai gali naudoti tik Dancigo uostą, o ne Gdynią. Kitaip sakant, lenkai negali kenkti Dancigui.

Vadinasi, lenkams nesiseka!

Politinė Byla Lenkijoje

Spalio 29 d. Varšavoje prasidėjo didelė politinė byla, kurioje kaltinami 11 žymių vyru. Kaltinami jie norėjime nuversti pono Juozo Pilsudskio diktaturą.

Bylos trumpa istorija yra sekama. Praėjusiais metais įvyko Lenkijos rinkimai. Kadangi priešingos Pilsudskio partijos vadai vedė agitaciją prieš poną diktatorių, tai jo agentai suėmė tų partijų vadus ir juos apkaltino rengime perversmo. Suimtieji buvo patalpdyti Lietuvos Brastos kalėjime. Čia jie buvo žiauriai kandinami ir už tai Lenkijoje buvo kilę didelio skandalo. Dabar tuos kaltinamučius teisia kariškas Lenkijos teismas.

Tarpe kaltinamųjų yra net tokių žymių krašto vadų, kaip buvęs Lenkijos premieras Witos, kuris teisme jau pasakė girtą kalbą prieš poną Pilsudskį. Teisme, matomai, bus iškelta labai nemažų dalykų ir pačiam ponui Pilsudskui, nes teismas vyknamas prie uždarytų durų. Laikdami priešingos Pilsudskio partijos vadai vedė agitaciją prieš poną diktatorių, tai jo agentai suėmė tų partijų vadus ir juos apkaltino rengime perversmo. Suimtieji buvo patalpdyti Lietuvos Brastos kalėjime. Čia jie buvo žiauriai kandinami ir už tai Lenkijoje buvo kilę didelio skandalo. Dabar tuos kaltinamučius teisia kariškas Lenkijos teismas.

Byloje dalyvauja 24 kaltinamųjų gynėjai ir 300 liudininkų. Šia svarbia politine byla suinteresuota ne tik Lenkijos visuomenė, bet ja pusėtinai domisi ir visos politiškas pasaulis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi rašai skiriami „Tēvynei” turī but siunčiami Redakcijas vardu ir turī but ar autorīaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuozīuros. Netinkami spaudai smulkš raštai — korespondencijas, eilēs, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriāms negražinama, jei nēra pridēta pašto zēnkeliņi jū sugrāžinīmui.

Su šīno lapkričio mėnesiu prasidėjo Susivienijimų dvejetainių sukaktuvių oficialus minėjimas. Sulig Pildomosios Tarybos nutarimo visas lapkričio mėnuo skiriamas Susivienijimo įsikurimo 45 metų ir skilimo 30 metų sukaktuvių minėjimui. Šių svarbių dvejetainių sukaktuvių atžymėjimui specialio „Tėvynės“ numerio pradžioje lapkričio mėnesio, kaip buvome nusistatę, išleisti nesuspėjame. Mus šiame darbe sutrukdė SLA. veikėjų pavėlavimas su rašiniiais ir tulios techninės klytys. Taigi ši istorinį „Tėvynės“ numerį tegalėsime išleisti tik apie vidurį lapkričio mėnesio.

Šia proga apie sukauktųjų svarbą ir reikšmę nekalbėjome, nes tam tikslui išleidžiamas specialus „Tėvynės“ numeris. Čia svarbiausiai norime pasidžiaugti tuo faktu, kad vis tik daugelis SLA. kuopų ir veiklesnieji apskrčiaiai gyvena susirupinę šias susivienijimo istorines sukautevės tinkamai atžymėti. Daugelis kuopų rengia atitinkamus sulig savo išgalės vakarus. Beveik visi S. L. A. apskrčiaiai pasiriję kuopoms viskuo pagalbėti, kad tokie vakarai išeity kuoreikšmingiausiais. Pasidarbavę šiam reikalui S. L. A. kredėjai užsitarnauja didelio kitių ir pagarbos.

Bēlieka tik palinkēti,
 kad SLA. nariai ir pažā-
 gjoji Amerikos lietuvijū vi-
 suomenē kuoskaiflingia-
 siai lankytūsi ī SLA. kuop-
 pū rengiamus sukaufuviū
 minējime vakarus. Nesā
 kiekvienas tokis parengi-
 mas turēs savos reikšmēs
 ir atsilankiusioji publika
 juose patirs daug musų
 kultūrinio veikimo istori-
 jos faktū, turēs progos
 nuodugnai susipažint su
 Susivienijimo nuveiktais
 darbai. Susivienijimas yra
 Amerikos lietuvijū visuome-
 ninio veikimo kurinys ir
 tōdē kiekvienam sāmonin-
 gam lietuvijū turētū būt
 grynai patirti kas īsī diēnā

svarbų patirtį ką si užduoti
le organizacija yra atliku
si Amerikos lietuvių gyve
nime, kokius planus ji tur
ušibriežus atiteities dar
bams, kurie artimai rišas
ir su visu Amerikos lietu
vių gyvenimu. Todėl ragi
name ir prašome visus S.
L. A. narius ir visus geros
valios lietuvius lankyti
SLA. kuopų rengiamus sa
kaktavių minėjimo vaka
rus.

Prie šios progos taip pat norime patarti visiems tiems, kurie nori artinau susipažinti su Susivienijimo istorija, nusipirkti Susivienijimo Istorijos knygą. Joje rasite smulkesniškai aprašytą visą Susivienijimo veikimą, visu-

šios organizacijos nepasiekimus ir laimėjimus ligi 1915 m. pabaigos, tai yra trisdešimties metų Susivienijimo istorija. Turime atminti, kad Susivienijimo veikimas nuo pat pradžių jo išikurimo buvo platus ir reikšmingas. Todėl vieno vakaro kad ir ilgiausia prkalba, arba ir visa eilė pripuolamai parašytų straipsnių negalima išsemmiamai apibudinti Susivienijimo istorijos. Musų organizacijos 45 metų darbuotė nuodugnai patirti tegalime tik perskaite Susivienijimo Istorija.

Šīa proga linkime SLA. kuopu ir apskriēu rengiamams vakaram kuogekiausio pasisekimo, trokštame, kad visi šiu sukakuvu minėjimui parengimai praeitų su didžiausiamorele ir materiale nauda kaip pažioms kuopoms, taip ir visai organizacijai.

Su pereitu „Tēvynē”
 numeriū baigēši SLA. Ap-
 švītiets Komisijas sekreto-
 rīaus p. Juozo Pronskaus
 ilgo rašinio tēsinys. Neabe-
 jojame, kad visi Amerikos
 lietuvīų visuomeniniū gy-
 venimū idomaujanti „Tē-
 vynē” skaitytojāi su di-
 džiausia dome tā rašiniū
 perskaitē ir reikiamai pa-
 studijavo jame iškeltus
 faktus. Šitas p. Prons-
 kaus rašinys tai buvo tik-
 riausiu žvilgtērėjimu musū
 visuomeninio gyvenimō
 veidrodin.

Tiesa, savo rašiny p. Pronskus iškėlė tik neigiamas mūsų visuomeninio gyvenimo puses. Butų kraštiniai neteisinga manyti, kad mūsų visuomeniam gyvenime nėra nieko gero, nieko teigiamo. Turime daug ir svarbių pliusų mūsų tautiniai kultūriniėje darbuotėje. Pagaliau, savo rašiniuose p. Pronskus nė nemanė pažinti Ameri-

kos lietuvių kreditus atlik-
tų naudingų darbų srity.
Jam rūpėjo iškelti prieš
visuomenės akis tik tokius
musų visuomeniniam gyve-
nime pasireiškimus, kurie
yra taisytini, kurie Ameri-
kos lietuvių istorijoj paliks
minusais, o ne pliusais. I-
reikia pasakyti, kad lita-
tiksliai pavyko p. Pronskui
tą misiją atlikti. Nuolai-
širdum atvirum ir nedve-
jojančia drąsa p. Pronsku
atskleidė musų visuomeni-
nė veikimo veidrodį ir pa-
rodė visuomenei tuos nei-
giamus pasireiškimus, ku-
rių lig šiol niekas nedrįs-
ar nesugebėjo taip aiškiai
parodyti.

Mokinamės iš savo darbų — išmintingi žmonės sako. Todėl, mūsų supratimu, labai naudinga laikyti musų visuomeninių darbų veidrodį. Tik tokiu būdu galime pasimokinti iš savo darbų. Taigi vietoje kam pyktauti dėl tų mūsų Pranskaus rašinių, būtinai draug naudingiau juos kritikai pastudijuoti. Apsvar-

te pamatysime, kad te
vien nuoga teisybė prie
mus buvo atidengta. O te
sybei prieštaraui yra i
neišmintinga, ir žaling
Musų visuomeniniam gyv
nime yra daug pikto, dau
tysitino. Juo anksčiau
pradėsime: žalingus mus

visuomeniniam gyvenimui
apsireiškimus mažinti, ju
ilgesniam laikui užtikrinsi
me lietuvių tautinį pasilai
kymą plačiame Ameriko
gyvenime.

Spalio 27 d. įvykusiuose Anglijos parlamento rinkimuose pasireiškė kuone netikėtini dalykai. Be kita šiuose rinkimuose aiškiai pasirodė visuomenės sentimentas, kad kritingu kraštui momentu tauta beveljė geriau pasitiktų kapitalizmui, negu socialistams.

Išaugusi Darbo Partija (socialistai) iki skaitlin-
giausios atstovais partijon
pereitam parlamente, šiais
rinkimais pasiliko visiškai
nugalėta. Sulig žinomu
davinį, nacionalės val-
džios partijos turi 554 vie-
tas iš 615 vietų parlamente.
Valdžios opoziciją sudar-
rantieji darbiečiai turi tik
52 vietas iš 267 pereitame
parlamente turėtų vietų.
Vadinasi, Anglijos Darbo
Partija šiuose rinkimuose
visiškai sumušta.

Be to, priseina pažymēti, kad liberalai šiuose rinkimuose suskilo net į trisdalis. Dvi liberalų frakcijos stovi nacionalės valdžios bloke ir jos gavo 60 vietos, o Lloyd George vadovaujami liberalai stovi valdžios opozicijoje ir laimėjo tik 4 vietas. Komunistai šiuose rinkimuose pasiliko be jokios reikšmės ir daugely vietų teks komunistams prarasti užstatų po 50 svarų sterlingų del nesurinkimo užtektinai skaitliaus balsų net šių užstatų išgelbėjimui.

Kokios išvados Anglijos parlamente po šių rinkimų susidarys, artima ateitis parodys. Dabar aišku tik viena, kad konservatoriai su 471 vietų parlamente pasilieka padėties valdovais. Taip pat aišku tas faktas, kad Anglijos visuomenė sunkiuoju kraštu momentu daugiau pasitikiėjo suramėjusiam konservatizmui, negu modernizmui socializmui. Ką konservatoriai darys su nacionaline valdžia, kuriai šiandien vadovauja socialistas M. Donald, taip pat ateities klausimas.

Pagaliau, reikia pripa-
žinti, kad šito laimėjimo
konservatoriams pasiek-
neabejotinai pagelbėjo
MacDonaldo atsišaukima-
į tautą nacionalę valdž-
parenti, kuri tik vieną es-
tegalinti kraštą įvesti
finansinio ir ekonominio
krizio. Visuomenės ats-
kreipimo nuo socialistų n-
rašų, faktorių, bene b-

griežtas jų pasipriešinimas
vedamoms krašte reformoms finansinės padėties
gelbėjimui. Vadinasi, An-
lijos visuomenė parodė
kad ji netoleruojanti pe-
daug griešto partinio na-
sistatymo kritingais valst-
bės gyvenimo momentais.

Isakusių ir nuskurus
bedarbių kantrybė baigia
Šią žiemą didmiesčiuose
galime susilaukti labai r
tur neramumų bedarbių
lėse. Mat ir Amerikos b
darbių armija, kuri susid
ro iš įvairių tautų mišin
larosi vis karingesnė
karingesnė. Nenuostabi

kad bedarbių .eilėse nera
o būmiau reiškiasi. Nuosta
- mui yra tas, kad tokios
- aplinkybės, kokiose Am
s rikoje bedarbiai pasmerk
skursti, lig šiol net laba
rimtu neramumų nepas
reiškė. Juk nerasime to
- kias valstybes visame pa
- sauly, kur nedarbo ištiki
- darbininkai taip be jokio
- globos, be jokios pagalbo
- būtų išmesti į gatvę, kai
i Amerikoje yra.

Bet matyt ir Ameriko bedarbių kantrybė išsisėmė. Pereitęs savaitės pradžioje New York miestą susidarosius Nepaprastų Bedarbiams Pagelbos Komisijos biuriuose prasidėję bedarbių registracija. Ši komisija užsimojusi surinkti dvylikos milijonų dolerių fondą, iš kurio teiktų bedarbiams užsiėmimą priemiesų darbų. Kiekvienas iš komisijos aprūpintų darbu bedarbis uždirbs per 15 dol. į savaitę, kad turėtų iš ko bent maisto nusipirkti.

Prasidėjus šiai registracijai per dvi dienis įvyko trys skirtingose vietose riaušės. Vienoje vietoje apie 1,500 vyrų sukėlė riaušes besigrusdami, kad pūtinutiniai užsiregistruotų kitoje vietoje apie 600 vyrų tokias pačias riaušes sukėlė, o trečiojoje vietoje apie 500 moterų riaušes sukėlė kuomet kelias valandas išstovėjusios prie registracijos punkto 9 val. ryte pamatė iškabinant pranešimą, kad registracija prasidės tik sekamos savaitės pirmadienį. Paprastai bei darbiai pradeda rinktis prie registracijos biurų

nuo 3 val. ryto ir stovi su
šalę, išalkę eilėje iki kiauš
rai atsidaro 9 val. ryte, ka
p i r m utiniams užsiregis
truoti. Visuose trijuose
atsitikimuose pašaukti po
licijos būriai žiaurioni
s priemonėmis išvaikė ir nu
ramino riaušes keliančiu
i bedarbius.

Suvienytų Valstijų sostinė
Washington, ant kapitu-
kuoro, 300 pėdų nuo žem-
augštimų, stovi bronzinė,
teriško tipo stovykla, kuri pa-
prastai žmonių vadinama
„Laisvės Stovylą“, o laikas
dar vadinama „Liucosybės Diev-
(The Goddess of Liberty).
Bet jai tų dviejų vardų, k-
kam išrodė, dar permaža,
del jį praminata trečiu vardu-
butent „Dėdės Samo patį“.
tą vardą jai suteikė vyriš-
Albert Porto, kuris nuo 35 m-
tų yra kapituloso rumo prieži-
rėtoju; jo priežiūroje kas la-
turi metai „Dėdės Samo pa-
yra numazgojama muilu-
vandeniu, kad atrodytų daili-
šitos trečios „krikštynos“ į-
ko štai kaip

Priēš 8 metus Ports su s
darbininkais prie kuoro sus
tērištavones, kad stovylā
mazgojus. Belaipodamas p
pat kuoro viršunēs jis kasz
kaip paslydo ir nupuolē
zēmēs. Stebējosi visi, kad
puldamas 300 pēdu žemyn,
tik neužsimuše, bet ir nes
žēide: tik šiek tiek prisitr

ŽMONIU

Ši skyrių veda Dr. A. MONTVIDAS
2400 Madison St., Chicago, Ill.

S K R A N D I S .

Rašo Dr. A. Montvidas.

(Taša)

Kramtymas.

Skrandžio pareiga yra maistą taip kinti, i tokias mažas daleles suskaldžiamose jis pasiduotų ten esančių sulčių mui. Paprastai jis iš skrandžio ir nekol netampa susmulkintas. Kuomet nimenkai kramtytas valgis, skrandy jis pilgiau ir reikalinga daugiau sulčių jo suminimui. Dantys šitą darbą gali padaryti pa laiką ir paliausuoti skrandį nuo pemo ir sulčių pervirši. Nors yra rašoma, skrandžio sultys veikia tik proteinus, molai ir riebalai yra veikiami vienu abudu kabus ir žarnų syvų, vienok ta tik dalis tiesos. Viena, tokių valgių, ksidėtų iš gryną krakmolų ir cukrų, ymažai. Netoli visų krakmoliniai daikvai, daržovės ir vaisiai), turi ir proteinbalų. Krakmolų ir daržovių celes nesukruvoj, jeigu jos nebutų apgaugosų panašia medžiaga. Duonoj, pav., tos medžiagos randasi netoli tiek, kiek ir kitur. Tai yra baltinė medžiaga, kurią iširina tik skrandžio sultys. Schmidt'o tyrparodė, kad jei daržovės pirma įmerki stą rugšči, o paskų į alkaliną, jos smultrupa. Įmerkus pirma į alkaliną, o paskų rugštį, trupėjimo procesas neįvyksta. yra alkalinės sultys. Reiškia, ne tik kiaušinius, žuvį ir kitus daiktus, o ir o ir javus skrandis turį priruotę žarnų v. Kada valgis susmulkinamas dantimis, siveikia jį normaliu sulčių kiekiu.

Apart to, valgis turi būtī ir šiaip k
lint labiau susmulkintas ir suminkštint
krantymas negali padaryti, ta padar
mas virimas ir kepimas. Išskyrus ki
ir kelis kitus daiktus, juo ilgiau valgis
laikomas, tuo labiau jo dalės viena n
atsiliuosuoja. Taigi yra klaidinga
kad žalias ir stambus maistas nenken
katai arba net patalša jį. Neveltui aš
niuose savo straipsniuose kalbėjau ne
maisto rūši, o ir apie tinkamą jo prirū
Dabar bus proga pakalbėti bent ap
maisto rūšis.

Duona. Žmonės prašo Dievo aprūpinti kasdieninę duoną. Jie dirba, kad už duonos. Badaujantieji reikalauja duonos.

litinio gyvenimo vadai nesirengia nė reikalingas reformas įvesti, nėgi bedarbius reikalinga pašelpa aprūpinti. Net organizuotų darbininkų vadai priešinasi nedarbo apdraudos įvedimui. Neteisinga ir nežmoniška žiauri Amerikos socialiai-ekonominė santvarka.

ir „Dėkoti“
kartus
ma žais
skaudžiai
tą, 192
lis vaine
syta šie
numazg

Kad
sikesint
čios“,
saugota

Samo Pati''

S. Jokubynas.

kė. Pagulėjęs porą savaitių jis jau vėl laipiojo rištavonėmis. Tik dėl susiterkimo, turbūt, jis gavo kokį nors smegenų sujudimą, dėl kurio jis nuveikė keistą darbėlį: užsitraukė iš gas kopėčias ir jas galu atrėmęs į stovylos smakrą, kopėčiomis užlipo ir pabučavęs stovylos geležines, dviejų pėdų plačias, lupas, atidavė jas šiočia padėka: „Dėkavau! žirdin.

putu	ma visiem šiuomi vardu dau-	Esu
lai.	giau, negu pirmsnais.	neturti
vy-	"Dēds Samo pačios" stovy-	negalū
	la užkelta ant kuoro 1863 m.	ir nuo
avo	kada prezidentu buvo A. Lin-	gailėkū
ta-	coln. Augščio ji turi 19 pėdų	plotis
nu-	ir sveria 1,500 svarų. Kad to-	kloki i
rie	kia sunkenybė būtų parankia	ir dva
in-	užkelt 300 pėdų augštumon.	pinasi,
an-	nulieta ji keliose dalyse, kurios	prisijū
jis	daigta sudėta statant ant	drabuž
ne-	kuoro.	gelbą;
usi-	Kadangi tokioj augštumoj	knysga
en-	metali nelabai saugū todėl	pre

S V E I K A T A

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skryliaus vedėjui, čionai paduotu antraštu.

tas. Lietuvos gyventojai be duonos nenorėtų laikus duona buvo pagrindinis žmogaus maistas bent dieną kitą. Jie mano, kad ji teikia kunui koją tai stiprumą, kurio pyragas, bulvės ir kiti daiktai neduoda.

Teisybę pasakius, duonos aš niekad nemėgau ir dar mažiau mėgstu ją dabar, todėl neturiu palinkimo ir kitiems ją rekomenduoti. Gardumo ji neturi ir niekas jos vienos nenori valgyti. Kadangi ji nesukelia apetito, tai ir skrandžio nepaskatina duoti sulčių jos sūsmumui kinimui. Suvalgyta su sviestu, mėsa, pienu ar kuo kitu jau ji gauna daugiau progos tapti įveikta, nes anie daiktai sukelia apetitą ir skrandžio sulčių varvėjimą. Kaip jau sakiau, yra klaidinga manyti, kad duona yra grynai krakmolinis valgis. Net ir stambesnis krakmolus skrandžio rugštis turi susmulkinti, gi duonos krakmolinės medžiagos yra storai apdengtos celinėmis arba narvinėmis ir baltinėmis medžiagomis. Seilės veikia tik plikus krakmolus ir cukrus. Duonoj apnuogintų krakmolų randasi ir tą dalį seilės pasiekia, gi apsi-vėlusius ir sukibusius krakmolus išliuosuoja skrandžio sultys. Sakoma, kad sena ir sausa duona yra sveikiau valgyti, negu šilta ir šviežia. Noriu perspėti, kad tai yra klaidinga. Bėda yra tik tame, kad valgant šiltą ir šviežią duoną, ji menkai krantomta. Mat ji gardesnė, minkštesnė, drėgnesnė ir lengviau nuryjama be tinkamo sukramtymo. Suveltus ir suslėgus jos didokus gabalus prisieina skrandžiui susmulkinti. Neveltui jame atsiranda rugšties perviršis. Todėl rūmuo po šiltos duonos valgymo nėra retenybė. Rugšties perviršis su visais jo simptomais atsiranda ir pas didžiųjų tų, kurie valgo daug duonos. Jos perviršis yra nemažiau kenksmingas už mėsos perviršį.

Duonų Amerikoj yra tiek rūšių, kad ir nesuskaitliuos. Kiekviena tauta kepa savotišką duoną. Be to, esama ruginės, kvietinės, miežinės ir maišytų javų duonos. Esama stambių ir smulkių miltų, su sėlinomis ir be jų duonos. Pieno, razinų ir kitokių daiktų maišymas į ją yra praktikuojamas. Kompanijos ir įvairūs šarlatanai nuolat skelbia visokias sveikatai geras duonas. Tiesa, tam tikruose skrandžio ir žarnų ligose ir sirurimuose reikia pasirinkti tinkamą duoną. Pav., kuomet esama įdegimo, stambios ir sėlinuotos duonos valgymas kenkia. Šiaip joje nieko stebuklingo nėra ir negali būti. Ji yra paprastas, nevėsi lengvai suvirškinamas valgis. Vegeterionai nuo jos nemažiau kenčia, kaip ir mėsaėdžiai nuo mėsos perviršio.

no pati" kelis
e buva užgauna-
enok žaibas jį
vo tik vieną kar-
nuskelta jai da-
dalis bus atitai-

mėgstu muziką; prisiųskite at-
liekamą armoniką arba gra-
mofoną ir tt. Siųskite kas ką
galite ir kiek tamstų geroji
širdis velija, o aš busiu dėkin-
gas.

Juozas Liaudaitis,
Skirsnemunės paštas,
Vensloviškių kaimas,
Lithuania.

Studijuodamas Indijoje in-
do-iranių kultūrą suradau daug
naujų faktų ir šviesos į mūsų
tamsią praeitį.

Prašau visus, kas pata-
mais, kas kņygomis (apie ari-
jus), kas darbu, o kas centais
prisidēti prie šio darbo.

Pageidauju nusiņānēti su
Dr. A. Račkum, J. Pronskum
ir kit.

H. Rinehart.

Prašymas

A. Paškevičius,
c/o Dr. N. A. Thoothi,
Malad-Bombay, India,
B. B. & C. S. Ry.

P. S. Visus lietuvių laikraščius Amerikoje ir kitur nuoširdžiai prašau persispausdinti.

Nuolankiausiai dėkoju ponui J. Sekiui, iš Hartford, Conn., prisijungusiam knygų ir laikraščių.

oti, vargstu kunu
kas manimi ru-
kite mane vargšą,
kas pinigais kas
avaline, man pa-
skaitytas
kraušis, arba už-
kite „Margutis“
A. Paškevičius,
Bombay, India-
— Kurios šeimos apsidraudę
Susivienijime Lietuvių Ameri-
koje, tos sulaukė rytojaus
džiaugiasi.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbė, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

P. LĖ ELENA STAŠKUNAITĖ.

Panelė Elena Staškunaitė, SLA. 177 kp., Milwaukee, Wis., narė, 18 metų amžiaus, persikėlusi į didžiųjų skyrių, yra gabi jaunuolė ir ateityje gali sulaukti šios kp. gyvenime svarbią rolę, nes yra pabagusi augstąją mokyklą, vadinamą South Division High School, su augsta pagarna knygvedystėje. Ji ketino ir augstesnio laipsnio siekti, bet šiuo tarpu, dėl nesveikatos, išsiė namie. Elenutė labai puikiai skambina pianą ir vargonais groja, nes yra per ketelį metų buvusi studentė Wisconsin College of Music. Musų Elenutė netingi pasirodyti su muzika ir ne sykį jau yra mus palinkmusus su savo broliuku Ignuku (kuris mokinasi smuiką griežti) su duetais bei solo. P. Lė Staškunaitė yra pirmininkė susivienijimo SLA. 177 kp. Birutės Klubui, kuris su pagalba S. Beržienės šių metų pradžioje turėjo labai puikų programą, kuriuo vis gerėjosi. Lai ne nuilsta dirbti musų Elenutė ir dar daugiau interesuolasi SLA. 177 kp. darbais ir SLA. ateitimi. STASĖ.

Steigkime Basket-Ball Jauktus

Jau ne kartą šiame skyriuje buvo kalbėta apie SLA. kuopose, ypatinai jaunuolių kuopose, basket-ball jauktų steigimą. Raginta to gražaus žaislo jauktus įsigyti ir žiemos metu žaisti. Tie raginimai, žinoma, be pasekmių nebuvo: viena-kita kuopa jauktus įsteigė, viena-kita kuopa bandė įsteigti. Šiuo syk aš ir gi noriu apie tuos jauktus prisiminti.

Žaismės laukuose jau veik pasibaigė: besbolės sezonas užsidarė, netrukus ir futbolės užsidarys. Netrukus galutinai susibursim į miestus ir čia reiks kas nors veikti, ieškoti priemonių, kaip laiką tinkamai praleisti bei savo veikimu lietuvių vardą pagarsinti. Tai, žinoma, daugiausia padaroma žaismėmis. Gražiausia gi žieminio sezono žaismė, tai basket-ball. Šią žaismę labai myli amerikoniai; yra ją taip gi pamilę ir lietuviai. Todel, jei kuriose kuopose yra galimybių dabar laikas basket-ball jauktų steigimui pasirūpinti. Aš tikrai žinau, kad jei kur tik yra geri norai, ten tos žaismės jauktą įsteigti galima. Tiesa, įsteigimas basket-ball jauktų kiek lėšuoja: reikia supirkti uniformas, pasi-samdyti mokinimuisi svetainę ir tt. Bet žinome, kad su basket-ball jauktu per žiemą galima ir pauzdarbiauti: prie basket-ball žaismės visuomet juk rengiama ir šokiai ir imama įžanga. Taip gi jei kur į rugtynes kviečiama — ir gi apmokama. Basket-ball jauktas kai kada padaro pusėtinai pinigų. Vadinasi, ši žaismė yra ne tik graži, bet ir pelninga. O nekalbant jau apie pelną, su šia žaisme galima gerokai pagarsinti lietuvių vardą, žaidikams įsigyti geras pasižymėjimus, pagarsėti kaip gerai žaidikais, ir vėliau gauti net nuolatinių apmokamų žaidikų vietas. Aš tokių lietuvių jaunuolių, kurie ima iki \$3,000 per metus už žaidimą basket-balės jauktu, pažįstu. Prie to, kiek tie žaidikai gauna publikacijos!

Mums gi lietuviams, basket-balės jauktas reikšmingas dar ir tuo, kad į savo žaismės, į parengimus bus galima sutraukti daug lietuviško jaunimo toje apylinkėje, kur toks jauktas bus. Todel bus duota progos tam jaunimui dažnai susieinant, pasilinksminėti, pasidaryti daug pažinčių ir smagiai laiką praleisti.

Kadangi į basket-balės jauktą reikia nedaug žaidikų — jų visuomet bus galima gauti net daugiau, negu reikia. Ypatinai jų nebus sunku gauti dar ir

todel, kad lietuvių jaunimas pastaraisiais laikais į visokias žaismes labai linksta.

Kai kurių organizacijų basket-ball jauktai jau veikia. Neapsileiskime jiems! Organizuokime savus jauktus ir veikime. Tas veikimas bus reikšmingas mūsų organizacijai, jaunimui ir bendrai lietuviams!

Jaunuolis K. J.

Edmondo de Amičė.

Kaminkrėtis

Vakar vakare išsirengiau su savo Paduvos vaiko apsakymu į mergaičių mokyklą, nes mano sesuo, Silvija, norėjo to apsakymelio pasiskaityti. Mokykla greta musikės; joje septynios dešimtys mergaičių. Jos linksmos išsileido į gatvę. Jas paleido Visų Šventės, atiminių dienų. Kitoje gatvės pusėje, prieš mokyklą, stovėjo berniukas, galva įsmeigęs į sieną. Tai buvo mažas kaminkrėtis; jo veidas juodas, rankoje krepšelis ir šluota. Jis raudėjo ir gailiai verkė. Kelios mergiukės priėjo ir paklausė:

— Kas tau yra? Ko verki?

Jis, verkdamas, papasakojo, kad iškrėtęs daug kaminų, pelnęs trisdešimt sodžių, bet juos pametęs, nes jo kišenė esanti kiaura (jis parodė ir kiaurą kišenę) ir pinigai iškritę. Be pinigų jis bijas grįžti namo, nes šeimininkas jį sumušęs. Jis vėl galvą įsmeigė į sieną ir gailiai-gailiai verkė. Mergiukės susigraudino tuo jo pasakojimu. Priėjo dar daugiau mokinėlių — mažų ir didelių, vargingų ir lobingų, porfeliais nesėnų. Viena, didelė mergaitė, kurios skrybėlėje buvo įkišta mėlyna plunksna, išsiėmė iš kišenės savo pinigus ir tarė:

— Aš du soldžiu teturiu. Sumeski-me jam.

— Ir aš turiu du soldžiu, — pasakė kita, raudonu drabužėliu dėvinti mergaitė. Surinkim trisdešimt soldžiu.

Emė vardais šaukti:

— Amilija! Luidži! Ona!

— Kas turi soldžiu?

— Čia pinigų, čia!...

Daug kas turėjo pinigų. Mergiukės buvo norėjusios pirkti gėlių ar saviuinių klasei, bet viską delto čia darbar sukišo. Mažosios davė smulkiais (čertezimais); mergiukė mėlyna plunksna rinko ir skaitė balsu:

— Aštuoni, dešimts, penkiolika...

Norėjo, matyt, sumesti daugiau. Priėjo pati didžioji, vyriausioji, kuri buvo lyg į kokią prižiūrėtoją panaši. Ji davė pusę lyros ir tuo visus nudžiugino. Bet vis delto penkių soldžiu dar truko.

— Ketvirtoji klasė eina. Lobingos, ratuotos! — pasakė viena.

Priėjo ketvirtosios klasės mokinės. Soldžiu birtė biro. Būrys ėjo vis didyn. Malonu buvo žiūrėti į vargšą kaminkrėtį: aplinkui aptaisai, marginiai, plunksnos, kaspynai, garbiniai. Jau trisdešimt soldžiu senai buvo surinkta, o pinigai ėjo vis daugin. Net pačios mažosios mergiukės, kurios su savi pinigu visai neturėjo, ir tos smelkėsi į didžiųjų tarpą, bruko kaminkrėčiui gėlių, kišo bukių, — kad ir jos kuo galėtų prisidėti.

Iš namų išėjo tarnaitė ir riktelėjo: — Viršininkė!

Mergiukės, kaip paukščiukės, išlaktė į visas puses. O mažasis kaminkrėtis pasiliko gatvėje vienas, tik dairėsi į šalį, nesuprasdamas, kas čia jam atsitiko, ir jautėsi esąs laimingas. Jam rankos pilnos pinigų, gėlių — ir kišenėse, ir sągų skyliukėse, skrybėlėje, ir net aplink jį patį, gatvės grindinyje.

J U O K A I

Barometras.

Mažas Jonukas priiršinėja prie stulpo po-piero šmolėli.

— Ką darai, Jonuk? — klausia motina.

— Barometrą, mamytė!

— Kaip tai barometrą?

— Na, kaip popiera bus šlapia — reikiš-lėja, o kai sausa — giedra, — atsakė Jonukas.

Mokydoje.

— Koki dantys atsiranda vėliau už kitus? — Dirbtiniai!

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

NEW HAVEN, CONN.

SLA. 374 Jaunuolių Kuopos Šokiai Pavyko. SLA. 374 jaunuolių kuopos „Moonlight Dance“ įvyko spalio 24 d., Lietuvių Parapijos Svetainėje, Green St.

Balius, galima sakyti, buvo pavyzdingas ir kartu pasekmingas. Svečių buvo apie 200, visi jauni ir linksni. Svečių matėsi ir iš kitų miestų, iš Hartford J. Januškevičia, Jr., su abiem sesutėmis Maryte ir Sofija; iš Bridgeport p-lės Žukauskaitė, Paškevičiūtė ir Andruskevičiūtė, jaunuolių kuopos veikėjos ir kiti jaunuoliai; iš Bridgeporto buvo ir senesni SLA. narių, pp. Ramelkai ir kiti. Svečiai darė gana malonų įspūdį dėl to, kad rodos visi čia buvo susirinkę linksmai laiką praleisti ir kartu paremti New Haveno SLA. jaunuolius. Taip ir reikia! Jaunimas yra nauja karta, todėl mūsų visų pareiga juos visada ir visur remti. Garsus lietuviškas orkestras, po vadovystę jaunuolio p. A. Pilvelio, susidedantis iš 7 ypatų, groja įvairius muzikos žanrus.

Jaunimas moka gražiai šokius surengti ir sugebi maloniai svečius priimti. Čia priėmimo pas New Haven'o jaunuolius netruko, ypatinai iš tolimesnių kolonijų svečiai buvo maloniai sutikti ir priimti su paspaudimu dešinės. Panelė Albina Pilvelytė ir kita jaunuolė, kurios pavardės nepamenu, buvo svečių priėmėjos ir jos tam darbiui yra labai tinkamos, rimtos ir malonios.

Svetainė buvo dailiai papuosta. Čia New Haveno jaunuoliai gana rimtai nusiskundė, kad svetainės papuošime, savininkas lietuvių parapijos klebonas, daug pakenkė, nes atėjęs papuošimus nudraskė. Manoma, kad tai buvo padaryta iš pavydo. Mat jaunuolės buvo gražiai svetainė išpuošę su įvairiais papuošalais ir manė tuo daugiasis patenkinti svečius. Toks klebono pasielgimas, žinoma, užgavo jaunuolių jausmus ir pakenkė jų trusui. Tai paaiškina! Taip gi teko patirti, kad čia pamėnėnį įvykiu užsigavo ir tuli vietos lietuvių gyventojai ir jaunuolių rėmėjai. Tuli yra pareikę, kad klebonas, kaip mokyta žmogus, neturėjo taip daryti, todėl jis turėtų jaunuolių atsiprašyti ir už padarytus nuostolius atsisiteisi. Kuomet mes, lietuvių jaunimą visomis išgalėmis bandome palaikyti prie lietuviybės, prie sąvųjų, o mūsų klebonai tuos jaunuolius stumė stumia nuo lietuviybės, todėl mes turėtume atidžiai ir tuos dalykus pažvelgti ir jaunuolius užtarti. Kitaip, jaunimas neteks energijos ir nustos dirbti lietuviybės dirvoje.

A. J. Viznis.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikams.

VILKAS IR AVINAS.

Kartą vilkas, pasitikęs aviną, sako: — Aš tave sudraskysiu!

Avinas jam atsakė:

— Kam tu mane draskysi? Tu geriau atstokot pakalnėje, išsižiok, užsi-merk, o aš užlipsiu ant kalno ir iššoksiu tau stačiai į nasrus: tai ne tau manęs negailės, ne man neskaudės.

Vilkas, paklauses avino, atsistojo, išsižiok, užsimerkė. Avinas, nuo kalno pasišokinėdamas, kaip duos vilkui į kaktą: vilkas bėgti! ir nuvirtė. Avinas nubėgo, o vilkas atsikėlęs apsidairė ir, kraipydamas galvą, murma:

— Kas žin, ar aš jį prarijau, ar ne? Tur but prarijau.

GERAS SUNUS.

Mažas berniukas ėjo gatvę. Tuo tarpu automobilis smarkiai važiavo. Automobilis užkliudė vaiką ir sulaužė jam koją. Parnešė vargšą namo išblyškusį ir skausmu aičiojantį.

Jo motina tuomet sirgo. Pamačiusi sužeistą vaiką, ji kuo neapalpo iš išgąsio. Pamatęs tai berniukas liovėsi verkęs.

— Ar tau neskauda? — klausė daktaras, išdamas jo sulaužytą koją.

— Oi, skauda, labai skauda! — atsakė berniukas.

— Kodel gi tu tyli, neverki, nevaitoji?

— Nenoriu savo motutės gaudinti, — atsakė vaikas.

KATRYTĖ IR LĖLĖS.

Mamytė nupirkė Katrytę lėlę. Tą lėlę Katrytė pavadino dukrele. Kartą Katrytė supo savo lėlę ir dainavo:

Čiučia liulia, dukteryte,

Mano mylimoji!

Kiek aš kartų per dienele

Tave pakilnoju!

Pakilnojus, panešiojus,

Patalėlin kloju.

Čiučia liulia, dukteryte,

Mano mylimoji!

Paskui katrytė gražiai aptaisė savo lėlę: apsegė ją sijonėliu, apvilko kildikėliu, apavė kurpaitėmis, o į lėlės plaukus įpynę kaspynėlių.

Katrytė mokėjo raidžių. Ji paėmė knygą parodė jas lėlei ir sako: „Mokykis, lėlė, raidžių! Šita — A, šita — B... žiūrėk, nepamiršk!“

Mislė: Su medžiu lygus, niekad saulės nemato. — Kas?

:: AKLAS BERNAS ::

Rašo BR. NAKAS.

Aš pakėliau galvą ir įsiklausiau. Už sienos girdėjosi: kažkoks gailus, gailus raudojimas. Sielos skausmas, kančia tiesiog trykšte tryško iš to liudno raudojimo.

— Kas čia? — paklausiau savo brolio, kuris sėdėjo gale stalo.

Mano brolis tipingas bemokslis ukininkas, pakėlė savo susivėlusią galvą, pažiūrėjo į mane, nusišpiovė ir trumpai atsakė:

— Senis Morkus smuiku čirpina.

Po to jis vėl įkibo srėbti barščius.

Atsikėliau ir priėjau prie lango. Stiklai buvo taip senai valyti, pajudavę ir aprukę, kad nieko negalima buvo pro juos žiūrėti.

Atidariau langą ir iškišęs galvą apsidairiau. Šalia šulinio stovėjo baltaplaukis senis. Rankose laikė seną, seną smuiką ir pamažu jį čirpino. Šalia senio stovėjo mažas susivėlusis mergaitė.

Aš pats buvau neseniai parvažiavęs iš miesto į kaimą praleisti atostogų ir tuojau sumečiau, kad man bus kaip tik gera proga sueiti su Kauno elgėta.

Kaj aš priėjau prie Morkaus, pastebėjau, kad jis buvo aklas. Ten, kur turėjo būti akys — juodavo tamsios skylės. Aklo elgėtos veidas buvo aštrių bruožų. Nors jis griežė ir liudną dainelę, bet visgi atrodė, kaip žmogus energingas ir galis kovoti su daugybe sunkumų.

Pasisveikinau ir paprašiau elgėtą sėstis ant suoloio ten pat prie šulinio stovinčio.

— Iš kur tamsta kilęs? — paklausiau.

— O, — atsakė elgėta skambiu balsu — iš toli. Net iš Girininkų.

Girininkai už mūsų buvo per 60 kilometrų.

— Kur gyvenai?

— Ten pat, kur kilęs. Bet kokia gi ten mano buveinė. Du, tris kartus per metus užeinu ir vėl išeinu į žmones.

Taip žodis po žodio, sakiny po sakinio ir išsikabėjome su tuo aklo elgėta. Jis man atvirai papasakojo visą savo gyvenimą, o ypač savo jaunystę, kada pačiu gražiausiu savo jaunystės amžiumi neteko akių.

Morkus buvo stipriausias, gudriausias ir visų mergų labiausiai mylimas visoje apylinkėje. Jokia vakaruška ar gegužinė neapsiėjo be Morkaus. Visur jį kviesdavo. Savo dainomis ir vikria armonika jis padarydavo visą vakaruską daug linksmesne ir įdomesne.

Morkus mylėjo tik pačią gražiausią merginą iš visos apylinkės. Tai buvo Striupų Marė. Del jos varžėsi ne tik visi bernai ir ukininkai, bet ir poničiai iš dvaro. Ypač šėlo jaunas studentas.

Jis visuomet slankiodavo ten, kur Marė dirbdavo, vakare apie sodą, po miškėli. Studentas buvo gražus vyras ir mieste jį mylėjo moterys. Bet kaime Marė jis nepatiko. „Išpušta lėlė“, vadino jį ji. O Morkus Marė jau buvo visai kas kita. Ji tiek jį mylėjo, kad rodos viską būtų del jo padariusi.

Del Marės dar varžėsi ir du turtingiausi ukininkaičiai. Jiedu matė, kad Marė nelinksta prie jų. Kas gi tada jiems daryti? Jie nutarė Morkų pamokyti taip, kad jis prie Marės nei artyn neitų.

Vienam vakarėly ukininkaičiai susivaidino su Morkum. Ant Morkaus šoko penki iš karto, o jis, kad ir nedidelio ugio budamas, bet stiprus, šoko, kaip liutas ant jų, pagriebė lengviausią iš užpuolikų ir pradėjo juo mosuoti aplink galvą. Išblaškė, išmušė visus iki pastutinio.

Paskui prieš Morkų buvo pasamdyta pats didžiausias apylinkės mušeika Barkunas, už žmogaus sužeidimą sėdėjęs kalėjime ir tik iš jo paleistas.

Barkunui tokį Morkų sudaužyti buvo vieni niekai, bet tik Morkus nepasidavė. Jį Barkunas užpuolė einant sekmadienį iš miestelio namon. Na jiedu ir mušėsi. Ir iš tos kovos Morkus išėjo nugalėtoju. Barkunui buvo išmušti visi dantys, išsukta ranka ir išnarintas žandas. Morkui buvo perplėstas veidas ir subadyta su peiliu krutinė.

Morkus buvo bernas. Paprastas bernas, kokių Lietuvoje yra tukstančiai. Marė gi buvo ukininko, ir dargi nemenko, vienturtė duk-tė.

Abudu jiedu svajojo apsivesti. Bet ką daryti su tušiomis kišenėmis? Nutarė Morkus išvažiuoti į Ameriką, prisirinkti dolerių ir vėl atgal sugrįžti Lietuvon ir nupirkti ukį ap-sivesti su Mare.

Bet jo gražias svajones likimas negailestingai pertraukė.

Vieną pavakari, gražų šiltą vasaros pavakari Marė su savo draugėmis išėjo į upelį madytis.

Čia joms ramiai besipliuskanant iš kažkur užpuolė dvaro ponaitis su buriu savo draugu.

Kaip ten buvo nežinia, tik vakare Marės namie nesulaukė. Laukė per visą naktį ir ry-tą rado pasikorusią. Ji neišturėjo tos baisios

gėdos ir su tokia didele nuodėme stoti prieš Morkų.

Sužinojęs apie tai, Morkus vos nepabludo. Jis rovė nuo galvos plaukus ir pludo dvaro ponaitį visokiais žodžiais.

Gi pavakari jis išsirengė į dvarą. Pro dvaro rumų langą įlindo į studento kambarį ir jį tinkamai nubaudė.

Prieš mirdamas studentas gavo nuo Morkaus su peiliu į pašoną ir suriko. Išgirdo dvariškiar iš šoko Morkaus vyti. Jam teko kuo greičiausiai bėgti.

Bet už savo kruviną kerštą Morkus labai skaudžiai nukentėjo. Bėgant pro tvorą, pa-taikė ant geležinės tvoros smailų štakių ir įsidurė abi akis.

Jis pargriuvo ant šlapios rasos kaukdamas iš skausmo ir daugiau jau nebeįsivysdamas pasaulio šviesos.

Tolimesnis Morkaus gyvenimas, neturint brangiosios sielos — Marės prie savęs, liko kaip ir be prasmės. Jis aklas vaikiojosi po žmones rinkdamas išmaldas, grieždamas savo paties sugalvotas liudnas daineles.

Kai aš jam padaviau porą litų, jis man ilgai dėkavojo ir atsisveikindamas pasakė:

— Gal dar susitiksime.

Daugiau mes nesutiksime.

Rudenį, lietus užėjus Morkus vieną naktį buvo giroj žaibo nutrenktas. Taip pabaigė savo gyvenimą aklas bernas, Morkus, atly-gęs už savo mylimos mirtį sutepdamas savo rankas svetimu krauju ir penkiasdešimt su viršum metų, visų apleistas, aklas klajojęs po pasaulį.

Mokslo Akimis Žiurint

Mums, lietuviams, truksta mokslavirų vi-sose mūsų gyvenimo srityse. Ir mūsų pačiai-m gyvenime visokių trukmų randama. Mes dar tesame pamėgdžiotojai, o ne originaliai tvėrėjai sąvokų, nuomonių, mokslų ir kurybų. Musų kalba dar nėra išnagrinėta ir mūsų raš-tija dar tik vystosi. Nors lietuvių tauta ir yra jau pagimdžiusi visą eilę garsių ypatų, bet jos ištautėjusios ir žuvusios mūsų tautai; jos dirbo ne dėl gerovės mums, bet dėl gerovės kitoms, svetimoms tautomis ir todėl tos tautos jas savinasi ir gerbia kaip savo. Lietuviai visgi nesugeba save statyti lygiais su kitomis tautomis ir todėl statosi žemesniais. Bet ta-me yra mūsų protų padėjimui ir prieasčių. Musų praeitis daug atsiliepija mummyje ir pati-musų kalba ir pačios mūsų dainos aiškiai paro-do mūsų budą ir nuovoką apie pasaulį, gyvybę ir apie save. Nevenas gali pasakyti, kad lie-tuviams nieko nestokuoja. Žmonėms nepavyntaip pavyrstininkai kalbėti, o ypač patiems lietuviams neprivaletų tokios nuomonės vado-tis. Lietuvių tauta dar sau nėra pasigimdžiui-si didelio poeto, išminčiaus, istoriko, kalbaty-rio, astronomo, išradėjo ar pasakų rašytojo. Išlikro ne... Pati Lietuva dar nėra visa nepri-klausoma valstybė... Niekaip negalima sakyti, kad mūsų praeitis pilnai surašyta Simano Dau-kanto knygoje ir visai nepriderina tarti, jog mums, Amerikos lietuviams, nėra reikalo užsi-imti mokslu ir spausdinti knygas šioj pusėj Atlantiko vandenyno, delto kad Lietuvoje jau knygos spausdinamos lietuvių kalba.

Idant gavus trumpą ir aiškų supratimą apie savo tėvų tėvynę, čion paduodu ištrauką iš knygos „Teaching Geography By Problems“, par. E. Ehrlich Smith ir išleista 1922 m., ir ku-rioj ištraukoj gražiai vaizduojama lietuvių pra-eitis. Ji seka:

„History. — Long ago, three groups of the Indo-European family of languages moved westward from the plateau of Iran. They settled on the shores of the Baltic Sea, between the Vistula and the Sallis rivers. These people, known as the Old Prussians, the Lets and the Lithuanians now be-lieve to have lived in this region many years before either the Teutons or the Slavs came. During the Middle ages (1226—1281) the Order of the Teutonic Knights, a German people, fond of fighting, tried to spread, at the point of the sword, Christianity. This Order gained possession of the southern portion of the region which was then occupied by the Old Prussians. The Teutonic Knights and the Old Prussians joined hands and laid the foundations of modern Prussia and its junkers responsible for the World War.

„Later this Order attacked the people who lived in the north — some of the Lithuanians. The main branch of these people, however, occupied the valley of the Niemen River. They were not molested by the Order until the middle of the thirteenth century. All of these people were pagans. The Greek Orthodox Christians, the Roman Catholic Poles, and other religions orders undertook crusades against Lithuania until they accepted the Christian faith.

(Užbaiga ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

BEDARBĖS KRIZIS IR SLA. FONDAS ŠEIMUMUI NARIŲ IR JŲ ŠEIMYNŲ.

Man rodos, kad SLA. istorijoje ir gal aplamai Amerikos istorijoje neturėjome tokio sunkaus krizio, kaip dabar kad turime. Galbut, kad buvo sunkių laikų kuriose Amerikos valstybės ir civilio karo laikais, bet tas visiems žinoma, tokiuose laikuose arba laikotarpuose visuomet ir visur turime nukentėti, vieni daugiau, kiti mažiau pakelti vargo. Bet kuomet mumis užpuolė šis krizis ir ši bedarbė ir dar nesimato šios bedarbės galo, o žiema jau čia, tai ir mūsų SLA. narius, sykiu su kitais, dar daugiau prispaus vargas, nes laukų darbai užsibaigia ir daugiau bedarbių traukia į miestus, bei miestelius.

Dabartinio laiku yra minimos dvejos svarbios SLA. sukaityvės, būtent 45 metų nuo SLA. susitvėrimo, kuomet mūsų geri tėvynainiai matė, kad mūsų broliai lietuviai, atvykę į šią šalį yra išnaudojami ir vargo spaudžiami, stvėrė darbo ir sutvėrė 1886 metais SLA. Nors ir biskutų buvo vardas netoks, kaip dabar, bet tikslas buvo pagelbėti narius visokiais būdais kaip darbe, taip ir apšvietos žvilgsniais. Taip jau šiemet sukan-ka 30 metų nuo atsiskyrimo nuo kunigų ir padėjimo pamato, ant kurio ir šandie stovi mūsų ta mišniška organizacija. Padėtas toks pamatas, kad prie SLA. gali prigulėti kas tik yra doras pasidėjimo ir sveikats lietuvius bei lietuvė, nežiurint kokių įsitikinimų nebutų. Smagu yra, kad mūsų SLA., ta mišniška organizacija, pergyvenus įvairius laikus, kartais ir labai sunkius, dabar yra išaugusi į vieną iš didžiausių lietuvių savitarpinės pašėpos organizaciją, netik Amerikoje, bet ir pasaulyje neturim lygios lietuvių organizacijos.

Bet labai yra nesmagu, kuomet matai, kad nariai bei nars daug dirbė del SLA. ir per daug metų budami nariais šios mūsų organizacijos, užėjus šiam bedarbės krizui daugelis neįstengia užsimokėti narines duokles ir daugelis turės apšleisti mūsų SLA. vien tik dėlto, kad neįstengia užsimokėti duokles. Kuopos po įvairias kolonijas stengiasi palaikyti narius skolinami pinigais iš kuopų išdu kad ir mažus išdus turėdamos ir dažnai be jokio užtikrinimo, kad kuomet nors galės gauti pinigų atgal. Pa- vyzdžiui, jeigu narys paėmęs paskolą iš kuopos užsimokės už 3 arba už 6 mėnesius duokles, bet vėliau negaudamas daugiau iš kuopos paskolos, sakysime kuopa neturi daugiau pinigų, apšleisti SLA., tokiu atsitikime bus sunku gauti iš buvusio nario pinigų atgal. Reiškia, kuopa nustos nario ir sykiu paskutinį gal pinigų, kuriuos buvo paskolinusi tokiu nariui. Bet kuopos po įvairias kolonijas sykiu ir mūsų kuopa bandom gėlbėti narius kiek galime. Dažnai reikia gana daug padirbėti, kad surengus kokį parengimą, kad uždirbus kiek nors pinigų del kuopos ir pagelbėjus nariams, kurie negali narinų duoklių užsimokėti, kad palaikytis nors kiek ilgiau savo draugu SLA. nari.

Mūsų SLA. Pildomoji Taryba iki šiol visai mažai kreipė dėmesį į šią sunkią narių būklę, apatraginimo kuopas, kad kuopos gėlbėtų narius užsimokėjimo duoklių. Teisybė, pastaruoju laiku Pildomoji Taryba nutarė, kad būtų paimta iš Našių ir Našlaičių Fondo \$5,000 ir tik su ta sąlyga, kad

kuopos turi skolinti iš Centro ir tik kuopos galės gauti ir kuopos bus atsakomos už panašias paskolas. Kitaip sakant, kuopa pasiskolina iš S. L. A. Centro ir bus atsakomą už paskolą. Dabar gavus kuopa paskolą paskolins nariui ir užmokės narys duokles į Centrą. Reiškia pinigai eina į SLA. Centrą atgal. Narys negalėdamas gauti paskolos iš Centro, narys tampa išbrauktas iš SLA. Centro gavo pinigų atgal, nes narys mokėjo duokles su paskolintais pinigais ir narys buvo mokėjęs per keletą ar kelio laikų metų taip jau į SLA. Centrą. Reiškia Centras nuostolių neturi, bet turi pelną. Bet kuopa ir joje likusieji nariai turės panešti nuostolius, nes turės užmokėti paskolą į SLA. Centrą.

Mūsų SLA. įstatuose pasakyta (2-ram skyriui), kad randasi apsaugos fondas, neįgalėjimo ir ligos fondas, lėšų fondas, našių ir našlaičių fondas, fondas šeimui narių ir jų šeimynų nelaimėje ir moksleivų fondas. Kiek man žinoma, visi paminėti fondai yra gyvi ir veikia, bet „fondas šeimui narių ir jų šeimynų nelaimėje“ yra tik ant popierės pažymėtas ir iki šiol nieko neveikia. Gali but, kad tas fondas yra dar tuščias, nes nebuvo reikalau narius gėlbėti nelaimėje. Pavyzdžiui, kuomet narys priklauso prie SLA., jeigu asperga — gauna pašėpą, jeigu miršta — gauna pomirtinę iš kito fondo ir viskas gerai einas paskol neužėjo ši bedarbė. Kuomet nariai papuolė tiesiog į nelaimę, negalėdami užsimokėti duoklių, tampa suspenduoti ir vėliau išbraukti iš S. L. A. čion kaip tik ir reikalingas tas nelaimės fondas ir kaip ant nelaimės tas fondas yra tuščias. Jeigu tam fonde nėra pinigų, aš manau, kad būtų gerai ir netikėti, kad nariai priešintys šio fondo papildymui. SLA. Pildomoji Taryba galėtų tai padaryti, jeigu tik stengtųsi ir pirmiausiai tuos \$5,000, kuriuos jau paskyrė iš Našių ir Našlaičių Fondo, galėtų pavesti į fondą šeimui narių ir jų šeimynų nelaimėje. Po to, turbūt jau randas Tautiškių Centų fonde apie \$3,000, galėtų visus paskirti į virš minėtą fondą. Taip jau iš Moksleivų Fondo kiek randas pinigų ir sykiu pareikalautų iš moksleivų, kurie turi paskolas ir baigė mokslus, kad grąžintų pinigų, kas sudarytų gal apie kita \$4,000. Vietoje skolinus daugiau, nors dabartiniu laiku turėtume neskolinti daugiau ir padarytume tą fondą gyvu ir daug gėlbėtų dabartinio laiku kaip narius, taip ir kuopas. Taip jau galėtų gaunanti nuolatines algas ir geras nekurie SLA. Centro valdybos nariai ir raštinės darbininkai prisidėti prie šio didelio darbo. Sakysim kožnas Centro ir raštinės darbininkas nuo gaunamos algos (žinoma iš geros valios) paaukauti į tą fondą 5% nuo savo algos, tokiu būdu mes galėtume sukelti greitai laiku apie \$12,000 ar tam panašiai. Jeigu mūsų nariai ir kuopos po įvairias kolonijas dirbam, negaudami jokio atlyginimo, kad palaikytis narius, ypatingai senus narius, kurie daug dirbė del SLA., ko del gi gaudami algas negalėtų biskutų paaukauti šiam praklinam darbiui, palaikymui narių prie SLA., kuriems butinai pagalba reikalinga.

Dabar sakysim fondas jau gyvas, tuomet per kuopas, per kuopų priežiūrą Centras turėtų skolinti nariams pini-

gus, kitaip sakant Centras iš virš minėto fondo apmokėtų nario duokles, kuriam butinai reikia pagėbos, ir skolintų, kaip sakiau, tiesiog nariui, ne kuopai. Šitokiu būdu palaikysim narius ir nei SLA., nei kuopos neturės nuostolių. Sakysim narys pametė SLA., čia nuostolių nepadarys del SLA., nes ką jis įmokėjo, pasilieka viskas Centre. Nariui susirgus Centras pasilaikys iš jo pašėpos, jeigu narys mirtų, Centras pasilaikys iš pašėpgavių nario pomirtinės dalį. Reiškia SLA. nuostolių neturės, kuomet kuopos, kaip sakiau, turės nuostolius skolinamos pinigų iš Centro ir vėliau skolinis nariams. Aš manau, kad šitokiu būdu mes galėtume pagelbėti nariams, kuriems butinai reikalinga pagėba ir šiam darbiui aš bent nematau, kad Valtstijų Apraudo Departmentai būtų prietingi. Nes čia bus pašėpos darbas ir, nematau, kad būtų SLA. nuostolių, nes paskolinti pinigai tuojau grįžta į Centrą. Tik šitokiu būdu galėsime pagelbėti nariams, vietoje laukė ateinančio SLA. Seimo, kuris įvyks tik už apie 8 mėnesius, kuomet pašėpa dabar butinai reikalinga. Valdyba turėtų daugiau domės atkreipti į palaikymą narių, kurie jau yra nariais per daugelį metų, vietoje raginė kuopas, kad gautų daugiau narių į SLA.

J. Marcinkevičius (Martin), 212 kp. narys, Kenosha, Wis. ir SLA. 36 Seimo delegatas. Nuo Redakcijos. Nors ir klaidingai p. Marcinkevičius kalburiuos dalykas aiškina, tačiau jo rašinį talpiname išties, kad SLA. Pildomoji Taryba turėtų progos nuodugniai nariams šį visą reikalą paaiškinti. Kuomet net tokis veikėjas, kaip p. Marcinkevičius, šitaip tuos reikalus supranta, tai aišku, kad yra reikalo tuos dalykus autoritetingai ir nuodugniai paaiškinti narių žiniui. Ir tai gali padaryti atitinkami Pildomosios Tarybos nariai.

SLA. APSKRICIU DARBUOTĖ

SLA. APSKRICIAI IR JŲ VEIKIMAS.

Ant rašomojo stalo jau keletas savaitų kai padėta guli „Atskaita SLA. 2-ro apskrčio (Mass.) pikniko buv. rugp. 23, 1931“. Dažnai aš pasisiūriuri ir vis stebiuos: antrasis apskritys susiorganizavo šiais metais, parengė iškilmingą ir gražų išvažiavimą, užprašė SLA. Pild. Tarybos narius ir kitus veikėjus, trejetai-ketveti tūkstančių žmonių publikai davė malonumo, pažinties, smagumo ir pelno padarė \$565.19. Atskaita gražiai atspausdinta (Paulausko spaust., Bostone), net smagu pasižiūrėti. Žinau kitą apskritį, 4-tą, Conn. valst. ir nors šis apskritis padarydavo pelno ir netoli tūkstanties dolerių (1929 m.), bet spaudos darbus taip gražiai ne atlikdavo, bet žinoma, spaudoje jau nėra tiek svarbos, kiek vėliau nuveiktas darbas. Kiekvitas apskritis davė aukų ir pačiam Našių ir Našlaičių Fondui, ir Lietuvos kultūrinės įstaigos, ir Vilniaus lietuviams, o svarbiausia 4-tas apskritis jau per paskutinius 6 metus palaiko tarp savų kuopų konkursus ir kuopų organizatoriams už prirašinėjimą narių gražiai atsilygina. Ir jei ne apskrities nelaimė su išdu, tai iki šiai dienai 4-tas apskritis stovėtų augščiausia savo gėrais darbais visame Susivienijime. Bet apskritys atsi- gaus ir vėl tės savo darbus.

Jaunutis 2-ras apskritis iš pat pradžių užaugo į milžiną ir tikiu, kad jis paseks savo kaimyno, 4-to apskrčio, darbus ir savo išdu pagelbės mūsų labdariniams ir reikalingiems tikslams.

Rodos yra ir daugiau apskričių, bet iš jų darbų tokiu nėsniū ir žymesniū nesimatyti, o vertėtų pasekti 2-ro ir 4-to apskričių pavyzdžius, nes tai labai lengva, tik reikia pridėti biskų darbo, 3-4 savaites vasaros metu ir pasekmės pasirodys tokios kai Mass. ir Conn. valstijose. Sukruskite, nes jau prie vasaros darbų reikia dabar pradėti rengtis.

Vinciūnas.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 3-čias Apskritis Rengia si Prie Dubeltavo SLA. Jubilė-jaus Minėjimo.

SLA. 3-čias apskritis stropiai rengiasi prie dubeltavo S. L. A. Jubilėjaus minėjimo. Lapkričio 15 d., LMD. Sveitai- nėje, yra rengiama paskaitos ir muzikalis programos, k- d pažymėjus tas dubeltavas žy- nias SLA. sukaityvės: 45 me- tų nuo įsikurimo SLA. ir 30 metų sukaityvės atsiskyrimo nuo kunigų.

Kad tinkamai pažymėjus šią dvejoją SLA. istorinę šventę, SLA. 3-čias apskritis, atsi- žvelgdamas iš šios bedarbės lai- kus, nutarė neimti jokios į- žangos ir nedaryti jokių rink- liavų, kad visi Pittsburgho ir apylinkės lietuviai galėtų da- lyvauti šiame parengime, susi- pažinti su SLA. istorija ir pa- sigėrėti gražiu muzikaliu pro- gramu.

Paskaitą skaitys Doktorė J. Baltrušaitienė, kuri mums pa- pasakos iš savo atsiminimų apie tvėrimasi SLA. pirm 45 metų ir papasakos mums apie SLA. atsiskyrimą nuo kunigų, kadangi Doktorė Baltrušaitie- nė dalyvavo tame SLA. Seime 30 metų atgal, kada skilimas įvyko. Bus ir daugiau viet- nių kalbėtojų.

Muzikaliu programe pasi- žadėjo sekanti geriausi Pitts- burgho menininkai dalyvauti: M. Griniene, R. Griniute, Juo- zas Skulevičius, M. Virbickiu- tis, B. Paulekiute, sesutės Ra- jauskaitės, p-lė Mieliainskiute, Vainauskas kanklininkas, Val- kauskas smuikininkas, Pabar- čiukas dainininkas ir keletas kitų.

Virš suminėti vardai daly- vaujančių sukaityvų minėjimo programoje, daugumai pitts- burghiečių yra žinomi ir me- giami kaip dainininkės bei dainininkai, pianistės, smuiki- ninkės ir smuikininkai, apie juos jokių aiškinimų nenereik- ia. Tik pagėdijama, kad visi SLA. nariai ir abelnai Pittsburgho publika kuoskait- lingiausiai dalyvautų tame ap- vaikščiojime.

S. Bakanas.

WILKES BARRE, PA.

IS SLA. 7-to Apskrčio Suvažiavimo.

Spalių 25 d. įvyko SLA. 7-to apskričio metinis suvažiavi- mas, Union Hall, 12 E. Mar- ket St. Apskrčio pirmininkas V. Kamarauskas atidarė suva- žiavimą 1:30 val. po pietų ir paskyrė mandatų komisiją iš šių delegatų: St. Žukauskas, A. Miliauskas ir J. Kraužis. Iki mandatai buvo sutvarko- mi, pakviesta kalbėti SLA. Prez. St. Geguėis ir adv. J. S. Lopatto. Abudu kalbėjo apie SLA. reikalus. Iš mandatų komisijos pranešimo pasirodė, kad viso delegatų dalyvauja 55, atstovaudami 17 kuopų. Suvažiavimo vedėju išrinktas V. Kamarauskas aklaucijos buvo.

Pirmiausia sekė apskričio valdybos raportai — visų pri- imti. Iš raportų pasirodė, kad SLA. 7-to apskr. izde yra viso \$428.09.

Viena rezoliucija priimta, kad SLA. izdas būtų perkeltas į Pensylvanijos valstiją, nes to reikalauja valstijos įstaty- mai.

Nutarta rengt sekančiais metais išvažiavimas. Taipgi nutarta, kad 7-tas apskr. su-

rengtų SLA. gyvavimo 45 me- tų jubilėjinį vakarą, pavesta apskr. valdybai.

Taipgi užsiminta apie sekan- čius Pildomosios Tarybos rinki- mus, nekurie darbuotojai turė- jo susirašinėjimus su kitais apskričiais del suradimo tink- mų kandidatų. Po išdavimo raportų pasirodė, kad nieko naujo nenuveikta. Pirmipin- kas klausia, ką manot daryti su tuo raportu. Visi delega- tai tyli. Pagaliau kalba sve- čias kun. M. Valadka iš Scran- ton, apie porą minučių, nuro- dydamas, kad pastatytumėm tinkamus kandidatus į Pild. Tarybą. Vėl pirm. klausia, ką darysite su nominacijoms į P. Tarybą. Vėl tyli delegatai, rodos čion jie suvažiavo tik ty- lėti, o nesvarstyti SLA. reika- ti. Vienas delegatas sako, tegul skaity koki yra kandida- tai. Taip nominuota visi kan- didatai į P. Tarybą, dalyvau- jant trečdaliui delegatų balsa- vime.

Apskričio valdyba išrinkta sekančioms metams iš šių de- legatų: pirm. V. Kamarauskas, vice pirm. M. Kupris, sek. St. Žukauskas, išdinininkas S. Pau- kštis, izdo glob. A. Mockevičius ir V. Basanavičius, org. J. Derius. Sekantis suvažiavi- mas įvyks toje pačioje vietoje. Apskr. pirm. uždarė suvažiavi- mą 6:20 val. vakare.

St. Žukauskas.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

SPRINGFIELD, ILL.

IS SLA. 275 Kp. Susirinkimo.

SLA. 275 kp. mėnesinis su- sirinkimas įvyko spalį 11 die- ną. Iš svarbesnių reikalų bu- vo apkalbėti paminėjimas S. L. A. 45 metų įsteigimo su- kaktuvių. Komitetas reporta- vo, kad jie atsilankė į kaimyn- nės 158 kuopos susirinkimą ir užkvietė bendrai apvaikščioti žymias mūs organizacijos 45 metų gyvavimo sukaityvės. SLA. 158 kuopa nutarė mūs užmanymą paremti ir priside- diti visame bendrai veikti ir iš- rinko šiam reikalui iš tinkamų žmonių, 3 ypatų komitetą. Taigi abiejų kuopų bendras ko- mitetas susidarė iš 6 žmonių. Jais yra: Stasys Janarauskas, Vladas Feiferis, V. Černauskas, Liudvikas Kasparas, Jur- gis Šalaševičius ir Kazys Či- vinskas. Komitetas jau laikė savo posėdžius ir apvaikščioji- mą rengia lapkričio 25 dienos vakare, prieš „Dėkų Dieną“, svetainėje Redmen's Hall, ant Pigly-Wigley grocery krau- tūvės, 3-čios lubos, Monroe St., tarpe 5-tos ir 4-tos gatvių. Kalbėti pakviesta „Naujienu“ redaktorius p. Pius Grigaitis. Prakalbos prasidės 7-tą val. vakare ir tęsis iki 9-tos. O po tam bus muzika ir šokiai. Šo- kius gros „Vagabond“ orkestr- as iš 6 ypatų. Į prakalbas į- žangą veltui, o į šokius — 35 centai ypatai.

Finansų sekretorius nusis- kundė, kad pastaikto kuopoje tokių liguonių, kurie nenorį iš- pildyti liguonių blankų; girdi, vienas jau 3-čią savaitę ligu- buty guli-serga, o blankų ne- pildo. Sekretoriui paraginus, kad išpildytų, atsakė: „Kam, girdi, „reikia? Juk visi žino, kad aš sergu“. Kiti liguonių lankytojai tingi į susirinkimą atsilankyti ir raportuotus iš- duoti. Toki apsilaidėliai ir prie- ginios nariai, jeigu nepri- silaikys SLA. konstitucijos patvarkymų, neišpildys blan- kų, pašėpos negaus ir su savo neišmintingiu užsispyrimu ap- silaidėm, patys save nusis- kriaus. Ir tie nariai, kurie per sekretorių yra paraginti ligu- niui atsilankyti, jeigu neatėis į susirinkimus ir neišduos rap- portų — pateks po bausme pa- gal mūs organizacijos teises — taip kaip konstitucijoje yra pa- žymėta.

S. L. A. KALENDORIUS

APSKRICIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

GRAND RAPIDS, MICH. — SLA.

60 kuopa rengia 45 metų SLA. į- sikurimo ir 30 metų skilimo su- kaktuvių paminėjimą, kuris įvyks šeštadieny, lapkričio 14 d., Šv. Jurgio Dr-jos salėje. Programos susidės iš muzikos, dainų ir pra- kalbų, vėliau tęsis šokiai prie geros orkestrės. Programo iš- klausymui įžanga veltui, tačiau yra rengiama vakariene, tai kas norės dalyvauti vakarieneje, turės užsimokėti nedaudiau 50c. Kvie- čiami visi, o ypatingai SLA. na- riai skaitlingai atsilankyti.

JAMAICA PLAINS, MASS. — S.

Liet. Amer. 365 jaunuolių kuopa rengia pirmą balių lapkričio 11 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Sve- tainėje, kertė E ir Silver gatvių, So. Bostone. Visokius šokius gros garsoji SLA. nario J. Dir- velio orkestra iš Worcester'o. Meldžiamos visos vietos draugi- jos ir kuopos tą dieną nieko ne- rengti ir visi kviečiami kuosait- lingiausiai atsilankyti į šį jaunuo- lių parengimą.

CLEVELAND, OHIO. — SLA.

visos keturios kuopos minės S. L. A. 45-metines sukaityvės lap- kričio 22 d., 3 val. po pietų, 1400 E. 31 St., Gudrich House. Bus dainų. Dainuos p-lė Helena Gri- gaitis, Justus Krasnickas, F. ir J. Kajackai, Antanas Zdanis ir kiti. Visi nariai kviečiami tame minė- jime dalyvauti. Įžanga pigi — tik 25c. ypatai.

HILLSIDE, N. J. — SLA.

351 kuopa rengia linksma kaukių (maskaradų) balių šeštadienio va- kare, lapkričio 28 d., Barclay sa- lėje. Bus duodamos trys dova- nos pingais už įdomiausius kos- tiumus. Gros geriausia orkestra lietuviškus ir amerikoniškus šo- kius. Kviečiami visi vietiniai ir apylinkės lietuviai atsilankyti į šį linksma balių.

BRIDGEPORT, CONN. — SLA.

51 kuopa rengia tris balius, kurie įvyks: 7 d. lapkričio; antras — 21 d. lapkričio ir trečias — 28 d. lapkričio. Visi trys balių atsi- bus Liet. Jaunų Vyrų Draugijos svetainėje, 407 Lafayette St. Pra- sidės 7:30 val. vakare ir tęsis iki vidurnakčio. Kiekvienas šių ba- lių bus patiekta kas tokio naujo. Visa vietinė taip ir apylinkės publika yra širdingai kviečiama atsilankyti. Visiems, o ypatingai jaunimui bus suteikta tinkamas priėmimas.

SCRANTON, PA. — SLA.

30 kuopa rengia vakariene ir šokius at- žymėjimui 45 metų nuo įsteigi- mo Susivienijimo Lietuvių Ame- rikos. Pokilis įvyks lapkričio 24 d., Weston Field salėje, ant Providence Road. Pradžią 7:30 val. vakare. Šiame pokily kalbės SLA. Sekretorė p-lė P. Jurgelien- tės iš New Yorko. Taigi nē vie- nas nepraleiskite šio pokilio ir vi- si atsilankykite, nes muzika bus gera ir galėsite linksmai laiką praleisti.

Stasys Janarauskas gražiai pakalbėjo, kad išanksto prisi- rengtume prie nominacijų Pild. Tarybos, t. y. kad atėjus nominacijoms žinotume koki žmonės yra tinkami tapti mūs organizacijos lyderiais-virši- ninkais.

Nominacijos Pild. Tarybos nutarta laikyti gruodžio mėne- sį. Susirinkimas buvo tvar- kus. Visi atsilankiusieji na- riai rmtai ir gražiai svarstė savo draugijos reikalus.

V. Černauskas.

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 14-tos Kuopos Pareiškimas.

SLA. 14-ta kuopa savo susi- rinkime, laikytame rugsėjo 2 dieną, 1931 m., Lietuvių salė- je, Cleveland, Ohio, išrinko ko- misiją išnešti SLA. Pildomajai Tarybai rezoliuciją sekančiais klausimais:

1. 14-ta kuopa reikalauja, kad Pildomoji Taryba liautųsi laikvojus SLA. pinigų bereika- lingiems valdybos susirinki- mams ir važinėjimams.

2. 14-ta kuopa reikalauja, kad ateityje nebūtų laikoma pas izdininką mižiniškos su- mos SLA. pinigų be jokios nau- dos, kaip paveizdan apie \$75,000, kurie laikas nuo laiko pas izdininką guli be jokio už- darbo, nors galėtų nešti nau-

MAHANAY CITY, PA. — SLA. 211 kuopa rengia linksma metinį balių lapkričio 25 d., išvakaro prieš „Thanksgiving Day“, Nor- kevičiaus salė, prie W. Mahanoy Ave. Bus pirmos klesos orkes- tras, kuris gros visokius šokius, taip pat bus skanių užkandžių ir visi galės smagiai linksintis iki vėlomos naktų. Įžanga: 25c. moterims ir merginoms, vyrams — 50c. Visus širdingai kviečiam atsilankyti.

SPRINGFIELD, ILL. — SLA.

275 ir 158 kuopos rengia SLA. 45 metų gyvavimo sukaityvų pami- nėjimą lapkričio 25 d., iš vakaro prieš „Thanksgiving Day“, Red- men's Hall, 419½ E. Monroe St. Prakalbos prasidės 7 val. vakare ir tęsis iki 9 val. Vėliau bus muzika ir šokiai. Kalbės „Nau- jienų“ redaktorius p. Pius Gri- gaitis. Taigi prakalbos bus įdo- mios ir visi turėsite progos sma- giai paslinksintis ir pas'okti prie geros orkestrės. Įžanga į pra- kalbas veltui, į šokius 35c. Kvie- čiami visi skaitlingai atsilankyti.

CARNEGIE, PA. — SLA.

323 kuopa rengia linksma kepturių balių su vakariene sekmdienį lapkri- čio 22 d., 6:30 val. vakare, Lie- tuvių Svetainėje, 313 Center St. Malonėčiai dalyvauti visi viet- niai ir Pittsburgho apylinkės S. L. A. nariai ir visi lietuviai. Įžan- ga maža, vakariene bus gera ir už gražiausią kepturę kaip vyrai, taip ir moterys gaus dovaną.

NANTICOKE, PA. — SLA.

12 kuopa rengia SLA. 45 metų įsi- kurimo ir 30 metų skilimo suka- tūvių paminėjimą lapkričio 11 d., Julius Danilevičius salėje, 66 W. Ridge St. Kalbės žymus kal- bėtojas p. Pranas Žyvas iš Scran- ton, Pa., aiškinamas SLA. istoriją, bus ir kiti kalbėtojai. Vi- si vietos ir apylinkės lietuviai prašomi atsilankyti.

NEW BRITAIN-HARTFORD, CONN. — SLA.

368 (New Bri- tain) ir SLA. 370 (Hartford) jaunuolių kuopų bendras balius „Baloons Dance“ įvyks lapkričio 14 d., Lietuvių Svetainėje, 354 Park St., New Britain, Conn. Į- žanga tik 35c. Kviečiama visų dalyvauti ir jaunuolius paremti.

RACINE, WIS. — SLA.

100 kuopa rengia dvejoją SLA. sukaityvų paminėjimą sekmdienį, lapkričio 22 d., 2 val. po pietų, Union Hall, 428 Wisconsin St. Programos su- sidės iš prakalbų, paskaitų, mu- zikalių kūrinių išpildymo ir šokių. Kviečiami visi lietuviai skaitlin- gai atsilankyti į šias svarbias minėtuves.

HARTFORD-NEW BRITAIN, CONN. — SLA.

368 ir 370 jau- nuolių kuopos rengia šokius ir balių paminėjimui SLA. 45-meti- nių sukaityvų. Tai įvyks lap- kričio 14 d., Lietuvių svetainėje, 354 Park St., New Britain, Conn. Pradžią 7:30 val. vakare. Šokimo kontestas „Dance Marathon“ prasidės 9 val. ir tęsis iki 11:30. Kuri pora be perstoje per tą lai- ką iššoks — gaus didelę aukšnę dovaną. Geras orkestras grieš lietuviškus ir amerikoniškus šo- kius. Visi kviečiami į šią pramo- gą atsilankyti. Busite patenkinti.

dą SLA. izdui. Užtektų laiky- ti bėgantiems reikalams de- šimtas ar penkiolika tūkstančių, o \$60,000 lai buna padėta ban- ke, kur pinigai neš Susivieniji- mui uždarbį, nes prie dabarti- nuo izdo eikvojimo pinigai turi būti branginami labiau, ir la- biausiai jie darosi reikalingi.

Jau laikas kad mūsų Centro valdyba imtų vesti SLA. rei- kalus pagal rimtus vaizbinius dėsnius ir nemanytų, kad na- riai užgrija jos sauvaliavimus, kurie, kaip pastarų laikų stovis rodo, labai atsiliepa ant visos organizacijos ir ant jos labo.

Šiuos pareiškimus nutarta paskelbtį organe „Tėvynėje“.

Komisija:

P. J. Žuris,
K. S. Karpavičius,
V. P. Banionis.

HARTFORD, CONN.

Iš SLA. 124 Kp. Darbuotės.

SLA. 124 kp. susirinkimas įvyko 11 d. spalį, 1931 m. Su- sirinkimą atidarė vice pirmi- ninkas, A. Mašiotas, kaip 2:15 po pietų. Neatsilankiusi nuta- rimų raštininkui, K. Balskui į susirinkimą, į jo vietą buvo paskirtas G. Levišauskas. Bu- vo perskaitytas protokolas ir priimtas.

Raportai įvairių komisijų priimti. Iš raportų įdomiau- sias pasirodė veikiančios ko-

misijos, kuri raportavo apie rengiamą vakariene, balių ir teatrą, kuris įvyks prieš Naujus Metus, t. y. 31 d. gruodžio 1931, kitaip sakant laukiant Naujų, 1932, Metų. Bus sušaukta teatro „Žentai iš Amerikos“, S. K. Karpavičiaus parasytas. Yra begalo juokingas ir SLA. 124 kp. nariai pasižadėjo visi pasileisti į darbą paravinėti tikėtus išanksto. Raportas buvo priimtas su didžiausiu entuziazmu.

Buvo pridutas susirinkimui apsvaistinti persikėlimo lakštą iš 124 kp. į 370 jaunuolių kp. Apkalbėjus vienas kitam, liko atmetamas vienbalsiai. Taipgi liko nutarta ir nubalsuota vienbalsiai, kad iš 124 kp. nebutų išleidiama nei vienas narys į 370 kuopą, senas ar jaunas, tam pačiam mieste gyvenantis. (? Red.)

Buvo nutarta ir nubalsuota, kad persikeliantis narys į kitą miestą, kur randasi SLA kuopa, turi gauti persikėlimo lakštą su parašu kuopos valdybos ir su antspauda, taip kaip parodo SLA. įstatymų paragrafas 7.

Buvo nutarta ir nubalsuota, kad finansų sekretorius parasytų Centrai laišką su pastaba, kurie nariai 124 kp. jauni ar seni yra persikėlę iš 124 kp. į 370 kp. nelegališkai, t. y. be valdybos parašų ir antspaudos, tai tokie nariai turi būti grąžinami į 124 kp. be jokių pasiteisinimų. SLA. 124 Narys.

LOWELL, MASS.

Iš SLA. 173 Kp. Veikimo.

SLA. 173 kp. surengė puikius pietus, kurie atsibuvo spalio 4 d., š. m., pas M. Kindarą, Dracut, Mass. Visų pirma reikią pasakyti, kad pietūs buvo gana gerai prirušti, matomai rengėjos daug truso tam padėjo, nes atsilankiusieji svečiai pilnai buvo patenkinti.

Kadangi diena pasitaikė gana giedri, tai ir publikos, kaip narių, taip ir simpatizatorių, susirinko nemažas būrelis, kurie visi linksmai laiką praleido. Kadangi viršminėti pietūs nebuvo del pėno rengiami ir tikietas visai pigus, tik 50c., tai nekurių narės pagamino ir paaukavo po gardų keiką, kurias čia ir suminėsiu, tai yra: O. Kapučinskienė, J. Andriusaitienė, Kučinskienė ir Kinderienė gardų šviežių surį.

Daugiausiai pasidarbavo rengimo komisijos narės: K. Zebrienė, K. Zdanavičienė, J. Andriusaitienė ir kitos. Iš vyrų yra prisidėję darbu sekanti: M. Kinderas netik vietą davė veltui, bet ir savo darbu daug prisidėjo; taipgi A. Gaidis, B. Andriusaitis ir kiti.

Kaip sakiau, minėti pietūs nebuvo rengti del pėno, tai ir buvo taikytą, taip sakant, kad ir vilkas būtų sotus ir oška čielia. Tai taip ir buvo. Kaip girdečiau, tai kuopai liko apie du doleriai pėno. **Papietavęs.**

HART, MICH.

Iš SLA. 183 Kp. Nutarimų.

Spalio 11 dieną, SLA. 183 kuopa turėjo savo bertainį susirinkimą, kuris atsibuvo J. Ridulio namuose. Susirinkimas nors buvo bertainis, tačiau narių susirinko nedaugiau.

Perbėgus kuopos reikalus ir priėjus prie svarstymo SLA. reikalų, susirinkimas, po trumpos apkalbėjimo SLA. narių bedarbių padėties, del kurios tie neįgalieji užsimokėt savo duokles, vienbalsiai užgyrė Pild. Tarybos nutarimą, kuriuo skiriama iš N. ir N. Fondo \$5,000 kaip paskola kariams, kuriose randasi narių, neįgalinčių užsimokėt savo duokles. Susirinkimas sprendžia, jog šis Pild. Tarybos žygis sulaukys daug narių nuo išsibraukimo.

Be to, šiame susirinkime galutinai nutarta švesti šiemet

sueinančias SLA. dvejas suakutaves: 45 metų nuo SLA. įsikurimo ir 30 metų nuo persikėlimo su kunigais. Šitas suakutaves nutarta švest 26 d. lapkričio. Šventės minėjimui vieta nusikarta Kutulių namuose, kurie įkurta naujoje vietoje. Vakaras prasidės su šešta valanda. Vakaro surengimui į jo stiliaus nuskyrimui išrinkta komisija, kurion įeina: Vincentas Kutulis ir Jonas Nausėda.

Todel šiuo kviečiama visi SLA. 183 kuopos nariai ir abel niai visi Harto kaimo lietuviai, atsilankyti į šį vakarą. Tai progą visiems užbaigus laukų darbų, susirinkti vienan burin, pasimatyt vieniems su kitais, pasikalbėt ir bendrai praleist vakarą; mažai progų turime bendriems susirinkimams, tai pasinaudokime šią progą. Jaunimas irgi kviečiamas skait lingai susirinkti, pažaišt ir pasilinksmit. Tik įsitęmkit: Michigan valstija nemainomai priėmė rytinį laiką (eastern time), todėl ir mūsų vakaras prasidės pagal šitą laikrodį.

SLA. 183 Kp. Koresp.

GRAND RAPIDS, MICH.

Ką Rengia SLA. 60 Kp. Lapkričio 14 d.

Pasirodžius spaudoje žinioms, kad SLA. 60 kp., Grand Rapids, Mich., rengiasi paminėti savo organizacijos dvigubą suakutaves šeštadienį, lapkričio 14 d., visi šio miesto lietuviai pradėjo rupintis ir klausinėti kas gi bus tas per parengimas? Iki šiam laikui neturėjom pilnų žinių kas tame mūsų parengime dalyvaus, todėl negalėjom publikai pilnų žinių suteikti. Bet dabar gavom pranešimą nuo mūsų nario pono J. J. Bačiūno ir daugiau žinių, tai ir gerbiamai publikai, kuri tuo suinteresuota, galim plačiai pranešti.

Lapkričio 14 d. SLA. 60 kuopa minės dvigubą suakutaves, tai yra 45 metų nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įsikurimo ir 30 metų nuo skilimo. Programą bus nepaprastai gražus, kuriame dalyvaus žymūs dainininkai ir muzikai, kurių dar Grand Rapidsio lietuviai nėra girdėję, tai yra ponas Gugienė — žymi dainininkė ir dailės mylėtoja dainuos šiame parengime. Taipgi ponas Jozavitas, pagarsėjęs pianistas ir choro vedėjas, akompanuos ir skambins pianą; dalyvaus ir ponas Stogis — pasižymėjęs dainininkas — jie visi trys iš Chicago.

Vietiniai dainuos dueta M. Mežiukienė ir K. Lekas, mylimi vietos dainininkai. Prakalbas sakys: ponas J. J. Bačiūnas, S. Naudžius iš SLA. istorijos. D. Greičaitis iš SLA. 60 kp. istorijos. Gal but bus ir daugiau artistų, bei dainininkų iš Chicago, sužinosim tik tą vakarą. Po programos bus šokiai iki vėlai nakties.

Kadangi įžanga visiems veltui, todėl prašom publikos atsilankyti kuoskaitlingiausiai ir išgirsti tą nepaprastą programą, kurį išpildys viršminėti artistai. Kviečia SLA. 60 kp. rengimo komisija.

S. Naudžius.

SO. BOSTON, MASS.

Pranešimas Visų Vietinių SLA. Kuopų Nariams.

Prie surengimo SLA. Jubilinio Pokilio — vakarienės su programu be SLA. 43, 53 ir 365 kuopų prisidėjo dar 359 kuopa, duodama porą gerų darbinių, kaip ponos Brazaiteienė ir Alekniešė ir taip pat prisidėjo SLA. 360 kuopa. Tai dabar šį reikšmingą parengimą rengia bendrai net penkios kuopos.

Nereikia nė aišlinti apie pasekmes tokio parengimo, kurį rengia bendrai tokios didelės jėgos ir deda visas pastangas, kad kuopikliausiai patenkinti visus atsilankiusius sve-

čius. Visi žinome, kad SLA. veikėjos moterys gali nugalėti visas kliūtis ir savo darbštumą jos by parengimą gali padaryti kuosekmingiausiai. Jos gali pardavinėti tikėtus, gali pagaminti kuopikliausiai vakariene ir tuo būdu padaryti pėno rengėjams ir pilniausiai patenkinti publiką.

Taigi šiuomi pranešu visų šios apylinkės kuopų narių žinioms ir gal paskutiniu kartu visus kviečiu rengtis dalyvauti šiame Jubilijiniame Pokily, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 15 d., 7 val. vakare, Lietuvių Name, So. Boston, Mass. Visi SLA. nariai pasirupinkite pakviesti ir savo draugus į šį reikšmingą jubilijinį parengimą, kurie dar nėra SLA. nariai. Visi reikiamai pasidarbavę turėsime reikšmingą ir sekmingą parengimą, kuris atneš naudos kaip visoms prierengimo prisidėjusioms kuopoms, taip ir visai mūsų organizacijai.

Programas bus sekantis: kalbės p. J. Tareila iš Waterbury, Conn., dabartinis SLA. Vice Prezidentas A. Mikalauskas ir adv. Z. Šalnienė; dainuos p-lė M. Miltienytė, J. Bulskis ir S. Paura; gros jaunuolių orkestra.

Visi pasistengkite įsigyti tikietus iš anksto — tik 75c., kuriuos galima gauti pas rengėjų komisiją. Visi nepamirškite šio reikšmingo parengimo ir visi prašomi jame dalyvauti. S. Mockus.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 158 Kp. Susirinkimo.

Spalio 4 d. SLA. 275 kuopos susirinkime svarstant kuopos reikalus, kurių dabartinis laikas yra nemažai, daug narių nusiskundė prastais laikais iš prielasties nedarbo. Išties, darbo žmonėms labai sunku yra net duokles į organizaciją užsimokėti. Bet mūsų SLA. 158 kuopos nariai kad ir per vargus tvirtai pasilaiko organizaciją ir svarsto jos bendrus reikalus.

Priėjus prie bendrų organizacijos reikalų kilo klausimas kaslink Prezidento ir Iždininko pagalbininkų, kurie yra apmokami organizacijos pinigais, nes atskaitos tai parodo. Tuo reikala nariai labai nepatenkinti atsiliepę ir tokius mūsų viršininkų darbus. Keista, kad mūsų viršininkai neatsižvelgia net į kuopų protestus prieš tokį SLA. išlaidų dauginimą šiais sunkiais organizacijai laikais. Reikėtų prisilaukti kuodidžiausio taupumo tokiems laikais, ne didinti išlaidas pagalbininkų algoms.

Eikime toliaus. Štai „Tėvynės“ 37 num. telpa Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolais, kuriame yra pasakyta, kad žuvusios paskolos nėra vilties atgauti, kadangi iš kaucijos kompanijos nėra vilties atgauti užstatytos kaucijos pinigų, nes esą daugiau išleis, negu galima gaut. Keista, kad už pražudytus pinigų jokios atsakomybės nėra. Tuo tarpu visiems gerai žinoma, kad tų paskolų davime yra kalta Pildomosios Taryba, ar bent jos nekurie nariai. Taigi kaitais budami savo kaltės teisėjais buti negali. Todel nenustabu, kad Pildomosios Tarybos nariai patys kaltai budami pasirengę sau kaltės dovanoti. Kadangi iš kaucijos kompanijos negalima nieko gauti, tai prisiema viską dovanoti, nes nėra iš ko paieškoti.

Bet Pildomosios Tarybos nariai turėtų žinoti, kad SLA. turtas ne jiems vieniems priklauso — Susivienijimo turtas priklauso visiems organizacijos nariams, o Pildomosios Taryba buvo padėta tik pridaboti ir globoti tą turtą. Nariai taip pat dėjo visas pastangas, kad organizaciją išauklėti į didžiausią ir turtingiausią orga-

nizaciją. Tokiu Pildomosios Tarybos nutarimu SLA. 275 kuopos nariai yra nepatenkinti ir reikalaujame dėti visas pastangas tų Susivienijimo nuostolių atgavimui. Taip pat atkreipiame visų SLA. narių dėmesį į tą aplinkybę, kad mūsų visiems reikia stovėti savo organizacijos budrioje sargyboje, kad mūsų viršininkus su laikyt nuo tolimesnių žygių, kurie būtų nenaudingi organizacijai.

Šiuomi savo pareiškimu mes neturime noro nei minties užpuldinti Pildomąją Tarybą, bet mums rūpi mūsų brangios organizacijos turtas ir jos likimas. Todel ir pareiškiame savo nusistatymą pažymėti, reikais, tuomi atlikdami savo pareigas, kaip organizacijos sargyboje stovinti jos nariai.

Komisija:

Kazys Čirvinskas,
Juozas Darančius,
Petras Rautyta.

PITTSBURGH, PA.

Nelaimingas Atsitikimas Su S. L. A. Iždo Globėjais.

Spalio 14 d. pribuvo į Pittsburghą SLA. Iždininkas adv. K. P. Gugis, SLA. Iždo reikalais ir laukė pribuvant SLA. Iždo Globėjų pp. Raginsko ir Januškevičiaus. Mat buvo susitarta susitikti Pittsburghe Mellono Banke del patikrinimo SLA. bondų ir del atlikimo kitų reikalų. Adv. Gugis išlaukė daugiau kaip pusę dienos ir vis negali sulaukti ir jis pradėjo labai rupintis kas galėtų atstiksti su pp. Raginsku ir Januškevičium.

Buvo ko rūpintis. SLA. Iždo Globėjai SLA. reikalais buvo nuvykę į Chicago peržiūrėti SLA. Iždininko knygas ir čia užtruko apie 10 dienų. Peržiūrėję SLA. Iždininko knygas pp. Raginskas ir Januškevičius rengėsi važiuoti namo ir pakeliui turėjo sustoti Pittsburghe ir kartu su SLA. Iždininku adv. Gugiu turėjo atlikti bondų patikrinimą Pittsburgho Banke. Bet Raginskas ir Januškevičius buvo atvykę Chicago Januškevičiaus automobilu, tai automobilu rengėsi važiuoti ir atgal. Vadino kartu važiuoti ir adv. Gugį iki Pittsburgho, bet adv. Gugis pabijojęs tokia tolimą kelionę važiuoti automobilu ir prieg tam adv. Gugis turėjo vesti su saviu SLA. bondų apie \$175,000 vertės padėti Pittsburghe Mellon Banke.

Antradienio vakare, apie 7 val., adv. Gugį pašaukia telefonu iš Lima, Ohio, ir praneša, kad Raginskas ir Januškevičius yra plėšikų užpulti, apipiešti, sumušti ir automobilis sudaužytas ir prašo, kad adv. Gugis prisistų telegramu \$30, kad jie galėtų atvažiuoti iki Pittsburgho ir sakė, kad su adv. Gugiu susitikęs Pittsburghe trečiadienį Mellon Banke.

Apie 4:30 val. po pietų p. Raginskas pašaukė telefonu S. Bakaną ir klausė ar nežino kur yra adv. Gugis. Bakanas pranešė Raginskui, kad adv. Gugis randasi pas Mažiuknus. Mudu su p. Kaziu Milleriu irgi nuvykom pas pp. Mažiuknus, kad susitikus su adv. Gugiu ir pp. Raginsku ir Januškevičium ir pasiteiravus šį tą apie SLA. iš gerbiamų svečių. Čia adv. Gugis papasakojo, kad SLA. Iždo Globėjus ištikus nelaimė.

Besikalbant apie įvairius S. L. A. reikalus ponas Mažiukniešė pakviečia mus visus prie vakarienės ir mums bevakarieniaujant pribuvo ir pp. Raginskas su Januškevičium, bet p. Januškevičius dengia savo veidą skrybele, lyg ir sarmatdama pasirodyt, kad veidas yra sužeistas, bet vistiek negal paslėpti. Ponia Mažiukniešė pakviečia prie vakarienės ir naujai pribuvusius svečius ir mums visiems bevakarieniaujant pp. Raginskas ir Januške-

vičius mums papasakoja apie tų jų nelaimingą atsitikimą sekamai: „Antradienio ryte apleidom Chicago ir visą dieną visur kelionė sekėsi kuogeriausiai, nors ir lijo, iki mes atvažiuom netoli Lima, Ohio. Jau pradėjo temti, bet mes norėjom dar toliau pavažiuoti iki didesnio miestelio ir nakvoti. Štai atlekia kitas didelis senas automobilis su Ilinojaus laisniais ir lenkia mums, bet lenk dami užkabino mūsų mašiną ir apvertė į grabę ir tada mes nieko nežinom kas su mumis atsitiko, matomai buvom pri-trenkti. Tik pro šalį kiti automobilistai važiuodami pamatė mūsų apverstą automobilį ir kad mes po juo gulim, pagelbėjo mums. Kuomet išmėmume iš po automobilio ir atgavom šmone, tai pajutom, kad ir mūsų kišenai iškraustyti, o Januškevičiaus visas veidas kruvinas ir akims nemato. Januškevičius buvo dideliai nusigandęs, ba manė, kad regėjimą bus praradęs. Bet kraujus apmazgojus pas daktarą ir apžiūrėjus žaizdą pasirodė, kad nors ir drūčiai buvo užgauta galva, bet regėjimas buvo atgautas. Kaip gavom nuo adv. Gugio pinigų, tai vargais negalais pasiekėm Pittsburghą, pasitaisę savo sudaužytą automobilį.“

Advokatas Gugis pridurė: „Laimingas, kad aš su jumis nevažiuavau“. Adv. Gugis tą patį vakarą išvažiavo atgal į Chicago, o pp. Raginskas su Januškevičium pasiliko Pittsburghe nakvoti, ba antrnytojaus turėjo dar atlikti tam tikrus reikalus Mellon Banke.

S. Bakanas.

NEKROLOGIJA

PATERSON, N. J.

A. a. Benediktas Tacionis.

SLA. 101 kp. narys Benediktas Tacionis atsisakė su šiuo pasauliu spalio 24 d., 1931 m., palikdamas dideliame nuliudime savo mylimą moterį Marijoną, sunų Robertą 11 metų, du pasunių Antaną ir Edvardą ir podukrą Gustus, taipgi paliko 3 brolius ir 2 seseris — Elena, Kazimierą ir Mykolą Amerikoje, o Marijoną ir Petrą Lietuvoj, taipgi daugelį giminių ir pažįstamų bei gerų draugų.

Velionis B. Tacionis mylėjo šeimynišką gyvenimą, tas parodo, kad išaugino gražiai augščiaur minėtus 2 posunius ir vieną podukrą Gustus, kaipop pavyzdingus jaunuolius visame Paterstone. Velionis buvo paprastas darbininkas žmogus, bet mylėjo organizacijas, prigulėjo prie SLA. 101 kp., amerikonių vietiniam kliube, Moose, taipgi apradaus kompanijoj ir šias draugijas nuosirdžiai gynė nuo visokių priešių.

Velionis Benediktas išgyveno apie 33 metus Amerikoje. Iš Lietuvos paeina Užupių kaimo, Nemunaičių parap., Alytus apskrįčio. Gimęs iš tėvų Juono ir Juzės; į šią šalį atvyko 22 metų amžiaus budamas.

Į laidotuves susirinko didelis larys giminių, draugų bei pažįstamų, kas sudarė apie 50 automobilių. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis spalio 27 dieną, Holly Sepulcher kapinėse.

Išsėkis brangus tėvynaini, Tu nudirbai daug naudingų darbų gyvendamas ir užaugindamas gražius našlaičius jaunuolius. Lai buna Tau lengva šios šalies šaltoji žemelė ir mes ateisime neužligo... Šia proga noriu išpildyti velionio žmonos ir vaikų prašymą ir vardu jų tariau širdingą ačiū visiem giminėm už atjautimą šios skaudžios Tacionių šeimos nelaimės ir širdingą suraminimą, atsilankymą į laidotuves. Taipgi dėkojama Patersono ir kitų miestų lietu-

viams už taip skaitlingą palydėjimą į kapus, o labiausiai tiems, kurie turi automobilius ir neturinčius nuvežė į kapus.

J. Treinis,

SLA. 101 kp. prot. sekr.

KENOSHA, WIS.

A. a. Francisška Labanauskienė, SLA. 212 Kp. Nario Žmona.

Spalio 13 d. numirė Francisška Labanauskienė, SLA. 212 kp. nario pati. Velionė sirgu liavo, rodos per 2 pastaruojų metu. Mirė budama dar tik apie 40 metų amžiaus. Po tėvais velionė vadinosi Stanavičiūtė. Iš Lietuvos paėjo iš Kašių kaimo, Girdiškių parapijos, Tauragės apskr. į Ameriką atvyko 1913, kaip ir daugelis mūsų, laimės ieškoti. Chicagoje turėjo progos susipažinti su Henriku Labanauskū, o kuriuo apsiavedė ir apsigyveno Kenosha, Wis. Kiek vėliaus gyventi persikėlė į Cicero, Ill., kur išgyveno apie 7 metus. Čia begyvenant p. Labanauską patikio nelaimė — automobilis jį suvažinėjo ir jis nustojo vienos kojos. Taipgi ir vienas jų kulkis pasimirė. Visa tai labai paveikė ir velionės sveikatą ir ji pradėjo sirguliuoti. Po kiek pasveiko, bet ir vėl apsirgo ir jau nebuvo vilties pasveikti.

Apie pora metų atgal pp. Labanauskai sugrįžo gyventi į Kenosha, Wis. Čia apsipirko namuką ir jau neblogai gyveno. Dideliame nuliudime velionė paliko savo mylimą vyrą, tris sunus, vieną dukterį, vieną brolių Detroito ir tris seseris Lietuvoje.

Nors pp. Labanauskų gyvenimas, kaip ir kožno darbinininkas, buvo gana sunkus — daug vargo turėjo panešti, bet ačiū jų sutartinam sugyvenimui — visgi jie išauklėjo šelmyną ir jau buvo pradėję geriau gyventi, bet čia pasimaišė nelaboji mirtis ir visa tai pakrikdė. A. a. Labanauskienė tapo palaidota St. James kapinėse. Palaidėt ir pasakyt paskutinį sudiev susirinko gana gražus būrelis draugių bei draugų.

Išsėkis mūsų mylima drauge šios šalies šaltoje žemelėje.

Vargšų Draugas.

SPRINGFIELD, ILL.

A. a. Pranas Arnasius.

SLA. 275 kp. narys Pr. Arnasius mirė 15 d. rugpjūčio, 1931 m., 51 m. amžiaus. Palaidotas Lietuvoje šviežnos parapijos. Paliko dideliame nuliudime moterį Viktoriją, du sunus — Joną 20 metų, Praną 11 m. ir dukterį Marijoną 19 m., seserį Marijoną Vaitkienę Lietuvoj, dvi puseseres — Katrę Žickienę ir Barbarą Poškienę Amerikoje.

Velionis Springfielde išgyveno suvirš 25 m., visą laiką dirbo angliakasyklose. Per pastaruosius tris metus visiškai nupuołė sveikatoj nuo sunkių darbų ir turėjo apleisti šį pasaulį. Velionis priklausė prie SLA. 275 kp., vietinės šv. Juozapo dr-jos ir lietuviškos parapijos.

Kadangi velionio vaikai priklauso prie bažnyčios choro, tai visi choristai 17 d. rugpjūčio vakare sugiedojo tinkamą giesmę, atiduodami kaip paskutinį atsisveikinimą.

Kadangi velionis turėjo daug draugų ir visų mylimas buvo, tapo apdovanotas daugybe gyvų gėlių vainikų. SLA. 275 kp. irgi padovanojo gražų vainiką. Kambarys, kuriame buvo velionis pašarvotas, išrodė į tikrą gėlyną.

Palaidotas su didžiūsiomis bažnytinėmis iškilmėmis rugpjūčio 18 d., Kalvarijos kapinėse. Į kapus palydėjo 69 automobiliai.

Mes, SLA. 275 kp. nariai tariam likusiai šeimynai užuojautos žodį, o velioniui tariame: išsėkis mūsų ištikimas drauge ramiai šaltoje žemelėje.

P. Pečiokas — sekr.

ATTITISOMA KLAIDA.

Tilpusiam „Tėvynės“ 43 num. SLA. 275 kuopos mirusio nario I. Zavecko nekrologe įvyko žymus netikslumas datose. Turėjo būti pasakyta, kad velionį sulaužė 18 d. spalio, 1929 m., ir po ilgos sunkios ligos velionis mirė rugpjūčio 22 d., šiais metais. Nekrologe pasakyta, kad mirė spalio 22 d. Taigi ši klaida šiūomi atitaisoma.

P. Pečiokas.

POLEMIKA IR KRITIKA

PITTSBURGH, PA.

Negeistinas Apsireiškimas. Paskutiniai laikais pas mus, Pittsburghe, prasidėjo tikras korespondentų karas. Niekuomet iš Pittsburghone buvo tiek daug rašoma kaip dabar. Rašyti žinių iš viso vietinio lietuvių gyvenimo ir veikimo yra pagirtinas dalykas ir korespondentams kreditas. Bet kuomet rašoma vien delto, kad ką nors užgavus, arba kokios nors ypatos pigios reklamos reikalais, tai būtų daug geriau, kad korespondentai visiškai nerašytų. Nerašydami padarytų gero, nes nesukurstytų žmonių vieny prieš kitus; neužimtų bereikalingai vietos laikraščiuose ir laikraščių redakcijos turėtų daug mažiau nesmagumų.

Neminėsiu kas jau buvo rašyta kelios savaitės atgal. Štai „Sandaros“ 41 num. rašo tulas A. ir kas tame ilgokam rašiny naudingo parašyta? Nekalbant jau to, kad p. A. išgirta savučių ir savųjų veikimą, nes save ir savuosius kad kartais ir padidintai girti nėra jau tokiu dideliu prasižengimu. Bet kuomet p. A. kabinasi prie SLA. 86 kuopos, tai jau noriu ir tai atsiliepti. Sakoma, „Ta kuopa turėjus pikniką bendrai su kitoms draugijoms, bet piknikas buvo be pasekmių. O kaip Sandara turėjo pikniką, tai buvo kas kita.“ Labai gerai, kad Sandaros piknikas pavyko ir aš nemanau, kad kas norėjo, kad jis nepavyktų. Kas liečia SLA. 86 kuopos, tai p. A. aš galiu pasakyti, kad mūsų kuopa turėjo net porą piknikų bendrai su kitoms draugijomis ir pasekmės sulig šių laikų buvo geros, nes buvo keliolika dolerių uždarbio ir apie tai buvo plačiai „Tėvynėje“ parašyta, tai čia nėra reikalo apie tai daugiau kartoti. Tik p. A. aš norėčiau pasakyti štai ką: S. L. A. 86 kuopa rengia keletą parengimų kas metai ir ne del pėno, o vien tuo tikslu, kad pagarsinti SLA. vardą tarpe lietuvių. Štai paskutiniu kartu buvo surengus net p. Daniušui prakalbas, ką ne viena Sandaros kuopa nesurengė ir visą laiką Pittsburgho sandariečiai šaltai laikėsi nuo p. Daniušo. Tik pastaruojų laikų suėjo į brolišką meilę atsitikus vienai veidmainiškai katastrofai. Bet nežiurint, kad SLA. 86 kuopai kainavo keletą dolerių, vis tik p. Daniušui prakalbos surengtos.

Bet negana to, SLA. 86 kuopa visumet išnaudoja visas progas, kad tik ką surengus SLA. vardo pagarsinimui. Nepadarysiu klaidos pasakydamas, kad SLA. 86 kuopa yra veikliausia Pittsburghe. Todel patarčiau p. A. nesikabinti prie SLA. 86 kuopos, nes Tam stos pagelbos mūsų kuopa nereikalinga. Gal būtų geriau, kad Tamsta parašytai ką nors apie SLA. 40 kuopą, prie kurios ir pats arčiau stovi. Tikrai būtų įdomu išgirsti ką 40 kuopa veikia?

Taigi dar sykį sakau, bandykim rašyti korespondencijas be kitų gnaibymo, tai tuo ke liu eidami gal ką naudingesnio pasieksime.

Kazys.

Visko po Biskį iš Lietuvos

Rašo Dziemiedzius.

1. Aukso Pagrindas Valiutai. — Anglija yra žinoma kaip žymiausių gūdruolių šalis, tebevadovaujanti politikoj ir diplomatijoje, pasaulio jurų valdytoja ir turinti daugiausiai dominijų bei įvairių protektoriatų. Anglijos svaras sterlingų, iki pastarųjų laikų, buvo daugelio valstybių vartojamas pagrindu valiutai. Prie to Anglija yra kvalifikuojama dar kaip „demokratijos lopšys“.

Nieks netikėjo, kad kuomet nors Anglijos svaras sterlingų keis savo išvaizdą ir vertybę. Nieks netikėjo, kad Anglijos demokratija nesugebės politinio bei ekonominio gyvenimo vairuoti. Tačiau abiem atvejais Anglija smarkiai pašijo iš savo tradicinio gyvenimo; svaras sterlingų subliūško ir darbo partijos vadovybė prisipažino pasauliui esanti persilpną kaip politinį, taip ir ekonominį gyvenimą vairuoti.

Šis Anglijos pašlijimas jau ir taip ekonominiais negalavimais suenervintą pasaulį dar labiau sukrėtė. Ypatingai tos valstybės, kurių valiuta svaras sterlingų buvo pagrįsta, pradėjo katastrofinę ekonominę krizę gyventi. Visos skandinavijos valstybės aukso pagrindą iš po savo valiutos išėmė. Šių valstybių valiuta krito. Tikras sumišimas siaučia veik visose pasaulinėse biržose. Ekonominis ir politinis pasaulis labai nervuojasi.

2. Kaip ši Katastrofa Jaučiamą Lietuvoj. — Reik paabrėžti, kad Lietuva, kaip vokiečių marki, taip ir Anglijos svarui sterlingų, pašlijus, sakoma, mažai ką jaučia. Mat Lietuvos litas yra pagrįstas aukso ir Amerikos doleriu. Tiesa, kad pavienių žmonių gana daug nukentėjo. Šie nukentėję, pasirodo, yra tik tie, kurie netikėdami lito tvirtumui savo kapitalus laikė arba markėmis Vokietijos bankuose, arba svarais sterlingų Anglijos bankuose. Bendrai dėl šios finansinės katastrofos nukentėjusių nelabai daug ir esą nesudaro Lietuvos ekonomiam gyvenimui jokio pavojaus. Oficialinės sferos pareiškė, kad Lietuvos bankai be išimties visi stipriai laikosi. Apyvarta ir kreditavimas eina normaliai. Bendrai oficialinės sferos labai optimistiškos.

3. Neoficialinės Sferos. — Kiek cenzura leidžia, neoficialinės sferos pasireiškia ne taip optimistiškai, kaip oficialinės. Vienas savaitinis laikraštis savo vedamąjį užvardina: „Lietuva — laiminga salelė“. Tas suprantama kaip nuoga pašaipa oficialinėms sferoms, kurios nuolatos yra linkę girtis, kad Lietuva ištikro esanti labai laiminga salelė.

Talpoje šio vedamojo straipsnio randame šiuos posakius: „Bet laimingos nedidelės salelės padėtis audringoj krizioj rodo nėra pavydėtina. Tik ir žiūrėk iš kurio krašto pradės užlieti ir kažkaip net sunku tikėti tam laimingumui. Rodos, visose srityse taip esame suspėję atsilikti. Bendrai atsidurti finansinių genijų vaidmenį.“

Virš teikiamas citavimas vaizduoja, kad bendra Lietuvos ekonominė padėtis dabar nėra dar taip bloga ir katastrofinga, bet iš kitos pusės šios ekonominės padėties stiprumas ir pastovumas nepavydėtinas. Žinome visi, kad lietuviai savo gyvenimo amžiais prie nedateklių ir apdairuoto vargelių yra pratę. Nors daugumos lietuvių gyvenimas yra visokiais trukumais perpildytas, bet jie nedejuoja ir gal tik ačiū tam galima Lietuvoje

stebėti optimistiškoji nuotaka.

Tame pat straipsny randame šiaip pasakytą: „Jei valstybės išdas turtingas, tai dar nereiškuria musų visuotinio piliečių turtingumo. Bankrotų ir protestuotų vekselių rodiklis vis rodo didesnę įtampą. Ukiniškai vis daugiau breną į skolų klampynę. O iš miestiečio, eilinio miestiečio, dažniausia girdėti posakis: „Paskolink dešimt litų“. Litai pas piletį labai trumpalaikis svečias. „Kas virš cituota vargu galima įžiuoti nors dalelę optimizmo. Tačiau optimistiškos bei valdančios sferos bendrai tokias mintis kvalifikuoja tik kaip „opozicijos nieku nepagrįstomis mintimis“.

4. Pirmoji Lietuvos Ekonominė Konferencija, sakoma, praėjusi gana rimtai. Įvairių pramonės sričių vadai, profesoriai ir valdžios atstovai skaitė eilę referatų. Buvo ir gana gyvų bei įdomių diskusijų, kuriose šis tas iš Lietuvos ekonominio gyvenimo paaiškėjo. Ministeris Pirmininkas savo kalboje pažymėjo, kad: „Musų inteligentai užnešė į kaimą puošimosi madą ir dabar kaimieji ji vis plinta. Esą seniau žmonės mielai nešiodavo namie austus drabužius, o dabar be pirktinių mažai kas apsieina, o ypač moterys labai daug išleidžia“. Toliau Ministeris pareiškė, kad Lietuva iš užsienio įveža manufaktūros už apie 80 milijonų kasmet. Arba tai, kad pirmiausia ir šaukštą ir batų ir kitų reikmenų pasidarydavo, o dabar viską įveža iš užsienio. P-as Tubelis toliau pareiškė, kad tik žymiai sumažėjus vartojimą nereikalingų prekių mes galėsime išvengti krizės.

Virš teikiamos citatos iš Ministerio Pirmininko kalbos vaizduoja, kad ir oficialinės sferos nevisai optimistiškos ir jeigu nepaliaus Lietuvos gyventojai taip vadinamą „prabangos“ dalyką, kuriuos iš užsienio reikėtų įvežti, vartoti ir jei nesusiokaupis ir nepradės taupiai gyventi, tai galima tikėti, kad ir Lietuva, dabar vadinamoji „laiminga salelė“, galės būti ekonominio krizės bangų nuoplauta. Ir biudžetas 1932 m. yra apkarpomas ir mažinamas. Jau dabar numatoma, kad š. m. prekybos balansas bus Lietuvai pasyvus. Lietuvos eksportui senos rinkos, k. a. Anglija ir Vokietija, siaurina si ir mažėja, o naujas rinkas Lietuvos produktams ne taip lengva užkariauti.

Labai įdomiai ir charakteringai ekonominę konferenciją kalbėjo vienas paprastas ukininkas. Bent dalį jo kalbos turinio čia paduodu: „Mes čia susirinkom į universitetą, kaip ir egzaminus laikyti. Girdime paskaitas, bet vis apie tai kas buvo. Vot pasakykit mums, kas ateity bus — štai ką norėtume mes iš jusų, ponai, išgirsti. Štai musų krašte, kai užėjo derlius ir kainos nukrito, tai didelė dauguma turėjo atlikti kelią į žemės Banką. O tas kelias ėjo lengviausiai per „Lietukį“. Tai dabar turim procentus mokėti, o „Lietukis“ didelius namus pasistatė. Bet žemės Banką varstom didesniems reikalams, o mažesniems tai gaunam vietos bankeliuose. Tai gi gyvulių atiduodam į vietos bankelius, o žemę padėta į žemės Banką — kasgi mums belieka? Ponas Profesorius sako, kad Lietuvoj ukininkai paalyginamai mažai tēra prasikolinę — tik 40 litų hektarui, o Vokietijoje esą skolos siekia lt. 1,700 hektarui. O teko būti parubėžy ir mačiau, kad vokiečiai labai puikiai gyvena, nors ir viskas banke už

statyta. O pas mus išeina taip, kad juo labiau bankui užsistatė, juo sunkiau ir skurdžiau daros.“

Šio paprasto ukininko kalba oficialiniams optimizmo deklamatoriams suduoda gana smarkiai. Bendrai daugumoje Lietuvos ukininkų gyvenimas yra nepavydėtinas. Taip sau ir skamba po visą Lietuvą dabar naujai sukurta dainelė: „Lietas litą vijo, vienas kito nedavijo“. Žinoma, kad visi tie, kurie dabar minta iš valstybinio lovio, paskui dvarininkai, sindikatai valdytojai, arba kai ir kitokie kapitalistai, profesionalai ir žymieji Lietuvos biznieriiai, tos dainuokos nedauguoja, nes pas juos visus ne tik, kad yra gana, bet dar jaučiamas ir perteklius. Tačiau šių laimingųjų optimistų yra Lietuvoje nedaug.

5. Mokamasis Balansas. — Šis balansas nieko bendro neturi su prekybos balansu. Jau Lietuva yra patyrusi praeity prekybos balanse pasyvą. Tačiau anais laikais visuomet Lietuva atsiremdavo ant stipraus mokamojo balanso ir pasyvumas prekybos balanse nepadarydavo jokios žymios įtakos į Lietuvos ekonominį gyvenimą. Iš ko šis mokamasis balansas susidaro čia detalių neteikiu, o tik pažymėsiu, kad svarbiausia šio balanso pozicija, tai amerikiečių aukos, savo giminėms perlaidos ir iš apsilankančių turistų praleisti Lietuvoje pinigai.

Iki 1930 m. ši pozicija vis dar siekdavo nuo 40 iki 50 milijonų litų kas metai. 1930 m., ačiū ekonominiams kriziui, perlaidos žymiai sumažėjo. Amerikos turistai, nors jų ir lankėsi veik normalus skaičius, vis tiek jie taip gausiai neleidė pinigų gyvendami Lietuvoj, kaip anais gerais metais turistai darydavo. Ačiū tam, šios pozicijos mokamajame balanse užregistruota jau tik apie 24 milijonai litų. O jau 1931 m. ši pozicija visiškai sumažėjo ir pastaruoju metu vietos laikraščiai pranešė, kad amerikiečių perlaidos ir turistų praleisti Lietuvoj pinigai vargu be pasiekės daugiau kaip 18 milijonų litų.

Bus aišku, kad anais gerais laikais, kuomet Amerikos karvutė buvo pieninga, tai visiems užtekėdavo. Budavo iš Lietuvos vyksta Amerikon visokeriopos ideologijos kolektoeriai. Jie rinkdavo aukas gražiausiais obalsiais ir puikiausiais „kultūros“ tikslams. Vietai prisirinkdavo, anot jų pačių, „maišus dolerių“. Mat anais laikais Amerikos lietuviai buvo labiau susižavę patriotizmu ir lietuvių be taip pat jie turėjo daugiau dolerių. Ir kuris iš tų ponų kolektoirų tik moka, jog gražiau ir įspudingiau pakalbėti, tas daugiau dolerių gaudavo. O ir giminės anuo metu tiek daug nesišildavo prašydami savo Amerikoj gyvenančių giminiių prisijūti „dovanėlę“. Bangavo amerikiečių doleriai į Lietuvą kaip, kad Nemunas banguoja. Ištikro tai buvo pieninga karvutė ir meldžiama jautėsi gana smagi.

Tai gi akyvaizdoj to, kad jau numatamas pasyvus prekybos balansas ir labai subliūškęs mokamasis balansas 1931 metais, tai ir oficialiniai optimistai kaž kaip pradeda užsikręsti pesimizmu. O jei dar pridėsime sunkią žemės ukių buklę ir susiaurėjimą rinkų Lietuvos gaminiams ir dar tai, kad Lietuvos žmonių skonis ir reikalavimai žymiai padidėjo, tai ir matysime, kad susidaro gana rimta problema Lietuvos ekonominei atečiai, o ypač išsiskumai nuo pasaulinio ekonominio krizės katastrofos, kuri, jeigu ištiktų musų „laimingąją salelę“ tai, anot savaitinio laikraščio, iš kurio ėmėme citatas, tą laimingą salelę

greitai nuplautų. Tačiau mums yra reikalinga stipraus ir bendro pasitikėjimo savomis jėgomis.

6. Idealizmas yra asmens ir tautos stiprybė. Lietuvių tauta, nors ir buvo amžiais pavergta ir sunkių gyvenimo sąlygų išblaškyta po visą pasaulį, tačiau ačiū idealizmui, kuris jų širdyse liepsnojo, per didžiausius vargus, su neįsėkamu pasirizimu, pasiekė tikslą ir atsteigė nepriklausomą Lietuvą. Tačiau su nepriklausomos Lietuvos atsteigimu idealizmas pradėjo blukti ir šandie lietuvių tautos idealizmas randasi mirties patale. Šandie idealizmas prašmatnus Lietuvos ponai ir žymūs valdininkai pašiepia. Idealistus kvalifikuoja tik paprastais žiopliais. Nelaimė mums, kad šis gaivinantis tautą akstinas šandie pasiliko tik sarkazmo ir pašaipos sinonimais. Augstosiose sferose šandie idealizmoje prabanga, garbė, „bu terbrotai“ ir bendrai prašmatnus gyvenimas. Vistiek idealizmas dar nenorį mirti ir savo gyvybę, jei ne kitaip, tai pareiškia nors satyroje. Ir štai:

7. Nepaprastas Voldemaro Projektas. — Tulas laikraščio „Sekmadienio“ Rygos korespondentas pranešė, buk prof. Voldemaras šiomis dienomis parašė vienam žymiam latvių profesorui laišką, kuriame jis siulo įgyvendinti vieną nepaprastą projektą. Anot šio korespondento, prof. Voldemaras laiko butinu reikalu įsteigti toli nuo dabartinės Europos, kur nors Pietų Amerikoj, specialę lietuvių-latvių koloniją. Toje kolonijoje, pagal šį projektą, turėtų būti auklėjami priešakrinio budo lietuviai ir latviai, kurie, ilgainiui būtų importuojami į abū kraštą, kuriuose dabar stinga priešakrinio budo idealistų.

Iš to kas virš pasakytą reik suprasti, kad ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje idealizmo stinga. Tikrai nežinoma ar prof. Voldemaras tokį projektą pasiūlė ar ne. Bet gana to, kad šiuo satyriškai patiektu projekte duodama suprasti monety garbintojams, kad jie, bėmarindami idealizmą, ir patys gali laikui bėgant žlugti.

8. Antroji Voldemaro Byla. — Šiomis dienomis Lietuvos teismas ruošiasi prie nagrinėjimo antrosios Voldemaro bylos. Ši byla bus nemažiau sena sacinga ir įdomi kaip ir pirmaji. Voldemaras įtarimas neteisėtai suvartojęs apie 50 tukstančių Danijos kronų. Tas neteisėtas suvartojimas atsitikęs kada tai 1919 ar 1920 m. Reik neužmiršti, kad Voldemaras šį „grieką“ yra papildęs dar tais laikais, kada juodu abu su p. Smetona buvo nuoširdūs draugai. Ir kol tas nuoširdus draugingumas tęsėsi, bylos prieš Voldemarą nekėlė. Bet kaip tarp šių dviejų žymių asmenų draugingumo ryšiai truko, tai ir bylą prieš Voldemarą už Danijos kronus susidarė tinkama dirva. Visame pasauly politinių priešų obalsis yra žinomas: „Smaug savo priešą kaip tik gali.“

Jaučiu, kad amerikiečiams bus neprošalį žinoti, kad tie nelaimingi Danų kronai, už kuriuos Voldemarą dabar traukia atsakomybėn, buvo tai likučiai iš, rodosi, Nepriklausomybės Fondo pinigų, kuriuos šis Fondas virš minėtų asmenų vardu siuntė Versalio konferencijon, Lietuvos atstovavimo reikalams. Kaip kurie asmenys, arčiau šios bylos stovinti, sarkazmu persunktomis frazėmis išsireiškia, kad esą „likučiai draugai neproporcionaliai pasidalinę“. Tiesa, kad amerikiečiai anuo metu aukoję pinigų ir siuntę virš minėtiems reikalams besalyginiai, nereiškalaudami atsiskaitymo, nes buvo suprantama, jogei gal ir

nebutų buvę galima visas išlaidų pozicijas sąskaitomis paremti. Savu laiku šis klausimas amerikiečių buvo išspręstas ir baigtas. Iki dabar jis ir užmirštas. Teliaka tik vienas amerikiečiams dalykas dabar, tai stebėtis iš to, kaip susiniovė du draugai šį užmirštą dalykėlį kelia viešumon. Aišku, kad šį byla nieko gero neduos Lietuvai, neigi interesuotiems asmenims. Sakoma, kad šios bylos pagrindu tėra tik politinio keršto motyvai. Jei tokius motyvus vartotų priešingos politinės partijos, tai jau būtų suprantama, bet kaip tos pačios partijos žmonės šiokiomis motyvais vaduojasi, tai jau nelabai gražu.

Iš artimesnių šiai bylai sferų jau eina gandai, kad teismas ir šioje byloje Voldemarą išteisins, nesą Voldemaras tuos likučius esąs suvartojęs Lietuvos valstybei naudingsiems reikalams. Tik esą būvę toki reikalai, už kuriuos nebuvę galimybės oficialių sąskaitų gauti.

Taip tai taip. Gyvename dabar Lietuvoje bylą, sensacijų ir optimizmo laikus. Kaunas, 10—7—1931.

IVAIRENYBĖS

DRAMBLIŲ IŠMINTIS.

Indijoje yra daug neįžengiamų tankių miškų, kuriuose slapstosi daug laukinių žvėrių: tigrai, lušiai, raganosiai, meškų, vilkų, šernų. Bet didžiausias Indijos miškų gyvulys yra dramblys.

Suaukęs Indijos dramblys yra beveik trijų metrų augštumo ir keturių ilgumo. Sveria jis tiek, kiek dešimt didelių jautių. Gyvena dramblys ilgiai ir sulaukia lig 200 metų amžiaus.

Dramblys yra labai protingas gyvulys ir greitai pasiduoda prijakinamas. Todėl indai gauda laukinius dramblius, padaro juos naminiiais ir išmokinia visokius darbus dirbti. Drambliai Indijoje nešioja ir vežioja sunkumus ir žmones, ir atlieka šiaip kitus darbus. Priekintus garbintojams, kad jie, bėmarindami idealizmą, ir patys gali laikui bėgant žlugti.

Nesenai anglų laikraščiai pranešė tokį atsitikimą šio Indijos. Vienam indų kaimė, netoli miško, gyveno indas su savo žmona ir trijų metų dukrelė. Visas indo turtas buvo didžiulis dramblys. Moteris trusdavo namuose ir žiūrėdavo mažo lauko gabalėlio, o indas su drambliu eidavo uždarbiauti. Kartą indui prireikė kelioms dienoms išvažiuoti į tolimą miestą. Namuose liko tik moteris su dukrelė ir dramblys. Išėidama į lauką dirbti, moteris, kaip paprastai, dukrelę paliko dramblio globoj.

Ramiai sau žaidė dramblys su mergaite, kuri sukinėjosi apie jo kojas, kabinėjosi į šnypą ir kitaip išdykavo. Tik iš karto dramblys sujudo, pajutęs keistą kvapą. Pakėlęs šnypą, apsidairė kieme — ir pamatė beslenkantį didžiulį rainą tigrą. Mat, Indijoj yra tigrai, mintančių tik žmogaus mėsą, nes kartą sudraskęs žmogų, tigras daugiau jokių gyvulių nemedžioja, o tykoja gaciuoti tik žmogų.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KAS DAUGIAU NEW YORKE ĮDOMAUS.

Poe Vila — prie East 194 gatvės stovi gerai prižiūroma Poe Vila, jo supamasai krėslos ir biblija, lova kurioje mirė jo žmona Virginia 1947 m. ir dangel kitų senovės gadybės naminių rakandų.

Garbingųjų Salė — (The Hall of Fame) — New Yorko Universiteto augštumose prie 181 gatvės, stovi namas Garbingųjų Sale pavadintas. Granito stulpai, 500 pėdų ilgio, matosi aplinkui. Taip pat aplinkui yra 150 tolybių, kur aprašomi Amerikos parinkti užsitarnavę minėjimo asmenys.

Bronx Parkas — abipus Bronx upės tarpe Williams tilto ir West Farms. Upė užvardinta vieno pirmųjų ukininkų vardu — Jonas Broncks, holandietis. Jis buvo valdovu didelio žemės ploto, siekiančio Connecticut valstiją ir Long Island ištaką. Upė tikrai iš vardo, nes siaura, vos sruivenanti vaga, bet niekuomet neišdžiusta ir vietomis gana augštais krantais.

New York Botanikos Sodas — pačiame Bronx Parke, atidaras kasdien nuo 9 val. ryto, iki 5 val. po pietų, įeiga nemokama. Muzėjun surinkta iš įvairių kraštų medžiai: gelės, kaktusai, visa tai, ko negalima bile kur pamatyti. Prie kiekvieno diego, medžio ar gėlės paaiškinimai. Tūkstančiai rušių čion randama. Kemikams čion yra tikras šaltinis studijoms.

Zeologiškas Daržas — parankiausia ir įdomi dalis Bronx milžiniškojo parko. Kas darė planus, tai matoma buvo gerai susipažinęs su pasaulio didžiausiais ir geriausiai įrengtais žvėrinčiais. Užtvagai — gardai raguočiai turi milžiniško didumo klėtkas, kuriose laksto kai po mišką. Vandeniinams gyvūnams ir paukščiams dideli prudai, kaip ežerai. Dėlto norintiems tinkamai apžiūrėti žvėrinčių, reikalinga ištisos dienos, kad visus skyrius apvaikščioti. Perejęs žmogus bent didesnę dalį, jautiesi pusėtina pavargęs.

Didėji Centralinė Gelžinkelė Stotis — prie 42-ros gatvės ir Park Ave. Aplinkui stovi milžiniško didumo būdinkai, tokio kito vaizdo nerastum visame pasauly. Stotis užima šešis hektarus žemės, gali liuosai patalpinti 30,000 žmonių ir dar nebus didelio susigrudimo. Čion susibėga traukiniai iš visų Amerikos kraštų.

Pats Didysis New Yorkas — susideda iš penkių dalių: Manhattan, Bronx, Queens, Brooklyn ir Richmond. Manhattan dalis jima artimas salutes, kaip antai: Governors, Ellis, Bedloes, Blackwells, Wards, Randalls ir Rikers salutes. Bronx dalis užima visą dalį tarpe Harlem upės ir Long Island įtakos. Brooklyn dalis jima Kings visą apskritį. Queens dalis plačiai išsimėčiusi po Long Island, siekia nuo Manhattan iki keturiasdešimt kilometrų tolimo. Richmond apima visą Staten Island.

Gyventojų Skaitlius. — Pasiremiant 1930 m. gyventojų suskaitliavimu, Didžiajam New Yorko gyventojų yra sekamai: Manhattan — pačioj miesto širdy — 1,867,312; Bronx — 1,265,258; Brooklyn — 2,560,401; Richmond — 153,346; Queens — 1,079,129; viso 6,930,446. 1923 m. gimimų buvo 129,684, tai yra po 355 per dieną, 14 per valandą, arba vienas kas 4 minutes; mirčių buvo 69,690, arba po 190 kasdieną.

Roosevelto Namai — vieno iš vėlesniųjų didelių žmonių, buvusio Jungtinių Valstijų prezidento, kuriuose jis gimė, randasi 28 East 20-th St. Dabar juos užlaiko ir prižiūri Moterų Rooseveltto Asociacija. Namas trijų augštų, paprastų raudonų plytų muras.

Daug dar lieka istoriškų vietų nepaminėtų, kurios turi savo praeities istoriją, kaip antai: garsioji kadaisia Bowery, šv. Morkaus bažnyčia, Biblijos draugijos namai prie 4-th Ave. ir 8-th St., Cooper Union mokykla, „aplink kampą bažnytelė“ prie E. 29-th St. tarpe 5-th Ave. ir Broadway. Johns St. Metodistų bažnyčia, Frances Tavern kur Jurgis Washingtonas buvo apsistojęs 1766 m.

Toks tai tigras žmogėdra mu tai, kad per tą trumpą, kepakliuvo į indo kiemą ir, pamatęs mergaitę, selino ją suvoti. Pirmiausia, jo mintis patraukęs pats puolimas. Jis vaizdavosi išsigandusius savo bendrakeleivius veidus, galvojęs ką, šoki prie mergaitės, žmėn. Jis nutaręs tuojau nusiimti ainius, kad nesusižestų akių, ir išsitraukti bonktų su eteru, kad greičiau atgautų ko motina dukrelę rado sveiką, o šalia — sutriuškintą tigro lavoną. Ji labai apsidžiaugė, o visas kaimas iškilningai atšventė baises grobuonies galą.

KAS JAUČIAMA KRINTANT BEDUGNĖN.

Sveicarų geologas (žemės tyrinėtojas) Albertas Heimas, laipiodamas Alpių kalnuose, norėjo pagauti vėjo nuneštą žmonių kapurę ir, besivysdamas ją, nukrito 60 metrų gilumo bedugnėn, tačiau taip laimingai, kad pataikė į gilų, minkštą sniegą ir liko visai sveikas, tik trumpam laikui neteko sąmonės. Atsipeikėjęs, prieš sąmonės netekimą jis vie jis aiškiai atsiminė viską, apie ką jis galvojo krisdamas. Įdomu tai, kad per tą trumpą, kepakliuvo į indo kiemą ir, pamatęs mergaitę, selino ją suvoti. Pirmiausia, jo mintis patraukęs pats puolimas. Jis vaizdavosi išsigandusius savo bendrakeleivius veidus, galvojęs ką, šoki prie mergaitės, žmėn. Jis nutaręs tuojau nusiimti ainius, kad nesusižestų akių, ir išsitraukti bonktų su eteru, kad greičiau atgautų ko motina dukrelę rado sveiką, o šalia — sutriuškintą tigro lavoną. Ji labai apsidžiaugė, o visas kaimas iškilningai atšventė baises grobuonies galą.

Lietuva Laimėjo Hagos Teisme

(Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone Rašinys).

(Tąsa)

Liet. priparodė, kad Lenkijos prekyba, kiek jos būtų per Lietuvą, nuo to nei kiek nukentėti negali ir kad Lietuva todėl neužkerta kelio laisvam lenkų prekybos (tranzito) plėtojimui. Kitais žodžiais, kad Lietuvos užimtoji linkui Lenkijos neturėjimo santykių pozicija, nei kiek neįsitraukia suirutės nei į Lenkijos nei į rytų Europos ekonominę būklę. Per demarkacijos liniją gi Lietuva nemano leisti jokių traukinių, nes tar. reikėtų statyti muitines, stotis, daryti išlaidas personalo užlaikymui ir tt. Bet, kas svarbiausia, ji nemano daryti nei vieno tokio žygio, kuris iš laikinos demarkacijos linijos darytų pastovią sieną ir tuo būdu patvirtintų Vilniaus užgrobimą.

Toks Lietuvos rezonansas klausimo pastatymas vėl užmušė gudriai lenkų atakai, vaizdingai kalbant, juoda antaki. Pralaimėjusi antru kartą, Lenkija pasirijo „greibtulių už ragų“: priparodė, kad Lietuva daranti kliūtis tarptautiniam susisiekimui ir tranzitui ir kad einant tarptautinėmis jai privalomomis sutartimis, kaip lyginai įsėinant iš 1927 m. gruodžio mėn. 10 d. rezoliucijos, Lietuva privalo atidaryti susisiekimą tarp Lenkijos ir Lietuvos. Ši byla yra žinoma kaipo Tranzito byla.

TAUTŲ SĄJUNGA IR TRANZITO BYLA.

1928 metais, gruodžio mėnesio posėdyje, Tautų Sąjungos Taryba, atsimindama jau pirmąsias mūsų minėtą savo rezoliuciją iš 1927 m. gruodžio mėn. 10 d., kuria buvo pavesta Lietuvai ir Lenkijai pradėti tiesiogines derybas, nutarė peržiūrėti „dabartinę Lietuvos-Lenkijos santykių padėtį“.

Laikė šio posėdžio pasirodė, kad derybų buta daug, bet rezultaty, kaip jau matėm, nepasiekta jokių. Iš lenkų pusės buvo pakista mintis, kad Lietuva daranti kliūtis tarptautiniam susisiekimui ir tranzitui, kas yra priešinga ir Tautų Sąjungos Paktui ir kitoms tarptautinėms sutartims, kurios yra Lietuvai privalomos.

Tautų Sąjungos Taryba tuomet nutarė:

„Kadangi sulyg Tautų Lygos Pakto... Tautų Lygos nariai privalo imtis reikalingų priemonių užtikrinimui ir palaikymui susisiekimo ir tranzito laisvės lygiai kaip ir visų Tautų Sąjungos narių komercijos teisinio traktavimo“ ir „kadangi, iš kitos pusės, Tarybai patiekusios dokumentuose minima kliūtis, daromos susisiekimo ir tranzito laisvei“... tai Taryba „nutarė pakviesti Susisiekimo ir Tranzito Konsulatyvą ir Technišką Komisiją (esantią prie Tautų Sąjungos) patiekti Tarybai raportą apie tai, kokios galėtų būti priimtios praktiškos priemonės šios padėties iširšimui — priimant domėn tarptautinius privalomus pasižadėjimus.“

TRANZITO KOMISIJOS DARBUOTĖ.

Tranzito Komisija paėmė dalyką plačiai. Ji paskyrė dvi komisijėles. Vienai pirmininkavo argentinietis R. deCon-dolle, buvusias Argentinos pietų geležinkelio direktorius. Ši komisijėlė turėjo surinkti ir iš-tirti „visus faktus, kurie galėtų nurodyti, kokios yra kliūtys tranzito ir susisiekimo i-lisvei“; lygiai, „kokios yra kliučių ekonominės pasekmės ir tarptautinės reperkusijos.“

Antros komisijėlės pirmininku paskirtas W. E. Beckett, Foreign Ofiso Londone vice

juris-konsultas ir nariais eilė juristų: 1) W. J. M. van Eysinga (holandas) — profesorius Leyde'o universiteto; G. Koenigs — vokiečys; Rene Ma-yer — francuzas ir M. Pilotti — patarėjas kasacijos teismo Romoje. Šios komisijėlės užduotis buvo: iširti, koki yra galiojantieji tarptautiniai (Lietuvos ir Lenkijos) pasižadėjimai ir koki iš jų išplaukia privalumai, kiek tas liečia kliūtis susisiekimo ir tranzito laisvei.

Tiek daug vyrų, žinoma, turėjo padaryti ir nemaža darbo. Ji dirbo beveik du metus — va-žinėjo Lietuvon ir Lenkijon, Latvijon ir Vokietijon ištyrimui padėties vietoj ir, pagaliaus, patiekė Tautų Sąjungos Tarybai 1930 m. rugsėjo mėn. 4 d. ilgą raportą iš 40 didelio formato spausdintų puslapių.

Čia pravartu bus paminėti tik svarbesnius davinius, kuriais ši Komisija ir jos komisijėlės rėmėsi, ir galutinas išvadas darė.

Pirmoji Komisijėlė, turėjusi surinkti faktus, kurie parodytų kliūtis daromas tranzito laisvei, atrado, kad ir sielių neplukdymas Nemunu ir neveikimas Kaišiadorio-Lentvaravo bei Varenos-Alytaus-Suvalkų geležinkelio sudaro kliūtis tarp tautiniam tranzitui: nuo to kenčianti ir Vilnija, ir Liepojus, ir Klaipėda ir Karaliaučius. Ji atrado, kad ir šių kliučių pašalinimas nesudarytų, jos nuomone, „jokių sunkenybių“ ir patiekė savo techniškas rekomendacijas“ kaip galima būtų sutvarkyti ne tik judėjimą traukinių, bet ir pašto, telegrafo bei telefono judėjimą.

Antroji juridinė komisijėlė turėjo daug sunkesnę darbą. Jos užduotis buvo, kaip minėta, iširti juridinę padėtį: koki yra Lietuvos tarptautiniai pasižadėjimai šiuo atveju ir ar, einant jais, ji turėtų atidaryti susisiekimą su Lenkija ir tranzitą iš Lenkijos per Lietuvą.

Kaip matome, šios komisijėlės darbas bus tais pačiais klausimais, kuriuos vėliaus prisiėjo spręsti Hagos Tarptautiniam Tribunalui arba Teismui. Todel šios komisijėlės darbas yra daug — bylos atžvilgiu — įdomesnis.

Ši juridinė komisijėlė rišo du klausimu: 1) ar Lietuva privalo atidaryti susisiekimą Nemunu (medžių plukdymui) ir 2) ar Lietuva privalo atidaryti susisiekimą Kaišiadorio-Lentvaravo geležinkelį ir vie-nam ir kitam atsitikime turint omenyje jos tarptautinius pasižadėjimus.

Pažiūrėkim kokiais juridi-niais daviniais ši komisijėlė rė-mėsi ir kokių išvadų ji priėjo kiekvienu viršminėtų klau-simų.

MEDŽIO TRANZITAS NEMUNU.

Komisijėlės nuomone, kiek-tas liečia medžio tranzitą Ne-munu per Lietuvos teritoriją,

MOKSLO AKIMIS ŽIURINT.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

„After this there was a great Tartar invasion led by Genghis Khan, which swept over central and western Europe and the southern parts of Russia. The Ukrainians, who lived in southern Russia, and other peoples thereabouts, put themselves under the protection of the Lithuanians to fight Genghis Khan. They checked the invader on the Volga River and the Sea of Azov. It was then that Lithuania ruled all that vast territory, which extends from the Baltic to the Black Sea, between the Ugra River in the east, and the Narva and Bug rivers in the west, for a period of two hundred and fifty years. It is said that the Lithuanians were benevolent rulers, allowing the people considerable freedom of thought, speech, and action.“

Nidos Dainius.

Lietuva esanti surišta Klaipėdos Konvencija, kurią ji 1924 m. pasirašė su Anglija, Francuzija, Italija ir Japonija.

Nemuno klausimu šioje konvencijoje liečia Aneksio 2-ro straipsnis pirmas ir Aneksio 3-čio straipsnis trečias.

Aneksio 2-ro straipsnis pir-mas skamba:

„Lietuvos Vyriausybė prisi-taikins, kiek tai liečia visą Lietuvos teritoriją, čia įskai-tant ir Klaipėdos teritoriją, prie Versalės 1919 m. birželio mėn. 23 d. Traktato nustaty-tų straipsnių 331345 del Ne-muno.“

Aneksio 3-čio straipsnis 3-čias skamba:

„Lietuvos Vyriausybė patik-rins laisvą tranzitą juromis, vandens keliais ir geležinke-liais transportams iš ir į Klai-pėdos teritoriją arba tranzitu per tą teritoriją, pritaikydama tam reikalui taisykles, ku-rios nustatytos Barcelonos Konferencijoj 1921 m. balan-džio mėn. 15-20 d. Tranzito Laisvės Statute ir Konvenci-joje...“

„Ta pati tranzito laisvė bus pritaikinta pašto siuntiniams ir pašto bei telegrafo susie-kimui.“

„Pripažindama internaciona-lį Nemuno upės ir trafiko po-būdį ir bendrą ekonominę nau-dą, kurios gali būti iš miškų eksploatacijos Nemuno upyno Lietuvos ir kitose srityse (su-prask — Lenkijos ir Rusijos), kurioms Klaipėda yra natu-ra-lė išeitis, Lietuvos Vyriausy-bė apsimą tuojaus leisti ir duoti visų lengvatų trafikui upė, einančiam į ir iš Klaipė-dos uosto, kaip lygiai ir pačiam uoste ir netaikinti tam trafikui, delei dabartinių poli-tikos santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos, nustatymų, numa-tytų Barcelonos del Tranzito Laisvės Statuto straipsniuose 7 ir 8 Barcelonos rekomenda-cijų del Uostų Režimo straipsny 13-me.“

Komisijėlės išvadžijomai bu-vo šios prasmės: nors Versa-lės sutarties straipsniai 331-345 kalba tik apie „navigaci-ją“ (paprastai tuo žodžiu va-dinama laivų judėjimas), bet komisijėlės nuomone žodis „navigacija“ apima ir medžių plukdymą. Todel iš viršminė-tų Klaipėdos Konvencijos anek-so 2-ro, straipsnio pirmo, išei-na, kad Lietuva turinti atida-ryti Nemuną lygionis teisėmis visų valstybių piliečiams, kaip tai numatyta Versalės sutar-tyje. Nors Lietuva pati ati-darė šią upę medžių plukdy-mui, bet komisijėlės mano, kad Lietuva neturinti teisės to plukdymo reguliuoti savo tai-syklėmis (kurios verčia lenkų plukdytojus pakeisti Lietuvos plukdytojais, įėjus sieliams į Lietuvos teritoriją).

(Daugiau bus)

IŠ GUDŲ GYVENIMO.

Šį rudenį Klecke, Vilnijoje, uždaryta gudų gimnazija. Gu-dai šiuo reikalu siuntė delega-cijas pas kuratorių, rašė net p. Prezidentui — nieko nepe-šė. Dabar gimnazija galutinai likviduojama.

LIETUVIAI AMERIKOJE

STAMFORD, CONN.

Stamfordo mieste yra ren-giama įvairių tautų gaminių paroda (exhibition). Reiškia, visokios tautos išstatys paro-dai savo tautiškus gaminius. Taipgi kožna tauta stengsis pasirodyti konogražiausiai. Kož-na tauta turės savo vietas sky-riumi, papuošus tautiškomis vėliavomis ir tautiškais gami-niais. Taipgi kožna tauta tu-rės savus dainininkus ir šokė-jus, kurie šoks ir dainuos tau-tiškas dainas ir šokius.

Todel ir mes, Stamfordo lie-tuviai, sumanėm neatsilikti nuo šio parengimo ir stengia-mės kiek galėdami dalyvauti toje parodoje ir pasirodyti kad ir lietuviai gyvena. Musų lie-tuviai turi daugelį gražių gami-nių iš Lietuvos, kaip tai: rankšluosčių, staltiesių ir kito-kių gražių daiktų, kurie labai tiks šiai parodai. Taipgi tiki-mės gauti ir iš Lietuvos kon-sulato daug gražių ir naudingų daiktų del šios parodos. Tiki-mės gauti ir lietuviškų pieši-nių, paveikslų ir kitokių daik-tų, kurie tiks šiai parodai ir pakels mūsų tautos vardą tar-pe amerikiečių.

Taip pat esame užkvietę ar-tistę panelę Oną Katkauskaitę iš Hartford, Conn., kuri gra-žiai padainuos tautiškus daine-lių. Tikimės, kad malonės at-silankyti iš New Yorko Lietu-vos konsulas ir kiti žymūs lie-tuviai. Viršminėtas parengi-mas bus per tris vakarus 12, 13 ir 14 lapkričio. Lietuvių programas paskirtas subotoj, 14 d. lapkričio, tarpe 9 ir 10 valandos vakare.

Viršminėto parengimo komi-tetas susideda iš sekančių as-menų: nuo SLA. 168 kuopos paskirta sekanti nariai: J. Šiugžda pirmininku, B. Taruly-tė, J. Pocius, J. Pocienė, P. Šaltmeris, J. Šaltmerienė, A. Šiupis, V. Šiupienė, J. Bartni-ka, A. Bartnikienė, ir nuo šv. Jono draugystės du nariai — M. Tarulis ir J. Zamolskas.

Todel gerbiamieji apylinkės lietuviai kaip iš Bridgeporto, S. Norwalko, Port Chesterio, E. White Plains ir iš tolimė-sių kolonijų lietuviai malonė-kit atsilankyti į viršminė-tą mūsų parengimą.

Šiame parengime dalyvauja sekančios tautos: lietuviai, ru-sai, ukrainiečiai, greikai, šve-dai, žydai, slavokai, italai, neg-rai ir lenkai.

Viršminėtas parengimas at-sibus Burdick Junior High School, prie Forest St. Stam-ford, Conn.

Dar kartą užkviėm visus apylinkės lietuvius atsilankyti. Vardu viso komiteto —

J. Pocius,
22 Carlisle Pl.,
Stamford, Conn.

PHILADELPHIA, PA.

A. a. Adomas Meškauskas.
Šių metų spalį mėn. 21 d. negailestingoji mirtis nutrau-kė gyvybės siulą dar jaunam, vos 36 metų amžiaus, Adomui Meškauskui, gyvenusiam 3350 Almond St.

Velionis buvo gerai žinomas Philadelphiajos lietuviams kaip doras žmogus ir uolus darbuo-tojas lietuviybės bei organiza-cijų darbuose. Priklausęs prie SLA. 136 kuopos, „Gedimino“ Klubo ir kitų organizacijų. Retas kuris komitetas, komisi-jos bei kitų parengimai apėjo be velionio Adomo darbo bei dalyvavimo. Už savo uolų darb-štumą įgijo visų meilę ir pa-garbą ir kaip tokiu ilgai bus minimas draugų bei pažįstamų tarpe.

Dar didelį nuliudimo smugį grus jo sėgalvis tėvelis. An-tanas, broliai ir seselės, sve-nantieji Lietuvoje, Pašiušvio miest. ir valsč., Kėdainių

apskr., iš kur ir velionis yra kilęs.

Palaidotas spalį mėn. 24 d., Holy Sepalchre (šv. Grabo) kapinėse iš šv. Jurgio bažny-čios, prie kurios parapijos ir velionis priklausė.

Laidotuviemis rūpinosi gra-borius Juozas Kovaliauskas.

Antanas Brėklis.

Padėka.

Ištikus mano nuliudimo va-landai, delei mirties mano brangaus pusbrolio, Adomo Meškausko, prisidėjusiems prie jo laidotuvių, jo ištikimiesiems draugams, Jurgui Petrauskui ir Antanui Brėkliui, kurie pa-auskavo visą laiką, darbą ir ru-pestį nuo susirgimo valandos iki įleidimo į kapą, Lietuvių Muzikališko Namo Bendrovės ir „Gedimino Klubiui“, Sus. Liet. Amer. 136 kuopai, Liet. Muz. Dram. D-jai „Daina“ pp. Petrauskams, Tvaranavičiams, Kaulinskams ir kitiems paau-kavusiems gėles, graboriui Juo-zui Kovaliauskui, kuris parodė nevien tik žmoniškumą, bet ir didelį draugiškumą, simpatiją, taipgi už suteiktą dovaną ve-lioniai ir visiems kitiems prisidėjusiems prie jo, laidotuvių, reiškiau gilią padėką.

Rena Guber-Grybaitė.

BRIDGEPORT, CONN.

Lietuvių Veikimas.

Bridgeporto lietuvių visuo-meninio veikimo dirvoje vis nuolatos judama, krutama, šis tas naudinga socialiai ar kul-turinai parengiama. Tai ger-as apsisireikšimas ir mūsų draugijos ir kuopoms reikėtų dar daugiau veikti ir beabejonės pažangiosios visuomenės draugijos ir kuopos daugiau veik-tų, jei būtų geresni laikai. Da-bar bedarbė nemaža sutrukdė ir visuomeninį veikimą.

Štai ALT. Sandaros 15 kuopa rengia gražiausį mėnesie-nos balių šeštadienį, lapkričio 14 d., Liet. Jaunų Vyrų Dr-jos saleje, 407 Lafayette St. Ren-gimo komisija deda visas pas-tangas surengti kuopuikiausį pasilinksminimą ir visus kvie-čia atsilankyti. Tikrinama, kad tokio puikaus parengimo Bridgeporte dar nebuvo. Bus labai puikų orkestra, kurį gros visokius šokius. Todel nėra abejonės, kad Bridgeporto ir apylinkės lietuviai skaitlingai atsilankys į šį sandariečių pa-rengimą.

SLA. Narys.

Tel. Newtown 4464

ANT. J. VALANTIEJUS.

Laisnuotas Graborius ir

Balsamnotojas.

Aprauda visose šakose.

Notary Public.

54-41 — 72-nd Street,

(4 Lexington Ave.) arti

Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Tel. Madison 7365

DR. F. MATULAITIS,

322 Holbrook Avenue,

DETROIT, MICH.

Valandos:

12-3 p. m. ir 6-8 p. m.

Ultravioletinė šviesa Diathermis

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skau-dėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina virš-minėtas ligas: mums šiandien daugybė žmonių siunčia padė-kavones pasveikę. Kaina soc., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RŪŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksi-niai — po \$1.00; paauksuoti — po 50c. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vie-no dolerio, reikia prisiųsti 10c. per-siuntimo registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paauksuoti 50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RŪŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos-pečėtis

Geležinės Pečėtis, išspaudžiamos
į popierą \$6.00
Guminės Antspaudos su atramento
paduškėle — po \$3.00

SLA. kvitų ir orde-rių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-re-kordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo apdarais su raktu ir 25 lakštų parsiudoda tiktai už \$3.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tu-ščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti insi-gyti viršui pabriežtus kuopoms bu-tinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mo-kesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančių adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

IS VYTAUTO KOMITETO SUSIRINKIMO.

Spalių 22 d. įvyko Didžiojo New Yorko Vytauto Komiteto susirinkimas, kuriam dalyvavo šio komiteto veikimas. Nuodugniai diskutuota kė daryti su likusiu iš parengimų pelnu, kurio su nuosimčiais už laikomus banke pinigus susidaro apie 800 dol. suma. Galų gale prieita išvada, kad už tokią sumą negalima bus išleisti nė tinkamo Amerikos lietuvių Vytauto komiteto darbuotės aprašymo, nė Amerikos lietuvių istorijos, todėl nutarta 500 dol. pasiųsti Laikąjam Lietuvių bendram Komitetui Vilniuje ir už likusius apie 300 dol. išleisti komp. J. Žilėvičiaus parašytą Vytauto garbei himną. Šiuo leidiniu bus apdovanoti New Yorko ir New Jersey valstijų chorai, kurie dalyvavo šio komiteto parengimuose, tuo būdu lyg atsiliepiant chorams už prisidėjimą prie šio reikšmingo darbo Vytauto mirties 500 metų sukaktuvės minint. Taip pat 1,000 kopijų šio leidinio pasišūti Lietuvon.

Susirinkime dalyvavo 16 komiteto narių, kurie atstovavo visas politškai skirtingas grupes Vytauto Komiteto sudarbias. Tokiu būdu galutinai baigtas Vytauto Komiteto darbas.

Susirinkime Buvęs.

TMD. CENTRO VALDYBOS SUSIRINKIMAS.

Spalių 29 d., „Vienybės“ redakcijos kambary, Brooklyne, įvyko Tėvynės Miesto Draugijos centro valdybos susirinkimas, kuriame dalyvavo: pirm. K. S. Karpavičius, vice pirm. P. Bukšnaitis, sekr. M. L. Vasil, izd. A. B. Strimaitis, nariai J. Valaitis, S. Sekys, Ks. Strumskis ir kt. Išduoti raportai, apkalbėti einamieji reikalai ir nutarta kiek galint atgaivinti veikimą.

Turimas draugijos knygas nutarta paleisti apyvarton. Vinc. Kudirkos raštus, kurių yra apie 160 komplektų, ir kitus raštus, kurių neturi Lietuvos knygynai, išmainyti su išleistomis Lietuvoje tikamomis knygomis, kurias vėliau išsiuntinėti TMD. nariams kaip atlyginimą už naujų mokamus ir draugiją mokesnius. Pietų Amerikoje naujai įsikūrusiai TMD. nutarta pasiųsti knygų kaip dovana pradžia. Taip pat nutarta išsiuntinėti knygų lietuvių knygynams Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje, Anglijoje, Argentinoje, Brazilijoje ir kitur ir ten bandyti įkurti ar atgaivinti TMD. kuopas.

Reporteris V. M.

PADEKA.

Berasas New Yorko Vilniui Vaduoti Komitetas (kurį sudaro atstovai nuo Lietuvių Legiono, DLK. Vytauto Komiteto, Ukrainų Legiono ir Federacijos ir New York City Vilniui Vaduoti Komiteto), šiuo mi taria padėkos žodį lietuvių ir ukrainių visuomeniai už dalyvavimą protesto mitinge, įvykusiam spalio 9-tą, Grand Assembly Hall, Brooklyn, N.Y. New York Vilniui Vaduoti Komitetas reiškia pagarbą ir gilią padėką kalbėtojams: Dr. B. K. Venciu, Dr. Myšui, kun. N. Pakalniui ir taip pat lietuvių ir ukrainių jaunūmei už muzikalią programą, suteiktą Apreiškimo Panelės šv. par., „Operetės“, šv. Jurgio par. ir ukrainiečių šv. Juro chorų.

Komitetas įvertino lietuvių, ukrainių ir amerikų spaudos bendradarbiavimą šiuo parengimu. Tolimesni komiteto pra-

nešimai bus paskelbti spaudoje atitinkamu laiku ir visi klausimai, surišti su kalbamu Spalių 9-tos dienos minėjimu nurodyti siųsti antrašu: New York Vilniui Vaduoti Komitetas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Antanavičius,
New York Vilniui Vaduoti
Komiteto sekretorius.

PIRMAS IDOMUS VAIDINIMAS.

Naujai įsikūrusi Brooklyne scenos mylėtojų „Švyturio“ trupė rengia savo pirmą vaidinimą sekmadienį, lapkričio 8 d. Shubert Hall, 852 Monroe Ave., Brooklyne. Vaidinimas prasidės lygiai 5 val. po pietų, o po vaidinimo, nuo 7:30 val. vakare prasidės šokiai.

Šiuo kartu publika turės progos pamatyti labai juokingą ir gražią trijų veiksmų komediją „Lapkus“. Kadangi prie „Švyturio“ trupės yra susisipietę jau pasižymėję vaidilos, kuriems vadovauja scenos meno srityje gerai prityręs ir gabus vaidila p. J. Valaitis, tai reikia tikėtis, kad vaidinimas bus tinkamai prirengtas scenai ir publika turės progos pamatyti tikrai gerą vaidinimą.

Patartina visiems vaidinimams mylinčiams Brooklyno ir apylinkės lietuviams nepraleisti progos ir atsilankyti į šį naujos trupės pirmą spektaklį. Visi atsilankiusieji turės progos pamatyti gražią komediją ir kartu pasilinksinti, pasišokti prie geros orchesteros. Neabejojau, kad visi atsilankiusieji į šį spektaklį bus pilniausiai patenkinti ir džiaugsis atsilanke. Bukite ir jūs, gerb. skaitytojai, tarpe tos pasitenkinusios publikos.

Meno Mėgėjas.

LANKĖSI REDAKCIJOJ.

Spalių 30 d. lankėsi „Tėvynės“ redakcijoj SLA. veikėjas ir 124 kuopos finansų sekretorius p. Jonas Sekys iš Hartford, Conn. Nepaprastas svečias kaipo biznierių ir laivakorčių agentas buvo atvykęs New Yorkan į Lietuvių Laivakorčių Agentų suvažiavimą, tai prie tos progos trejetą dienų praleido New Yorko savo biznio reikalais ir pasimatymui su prieteliais ir draugais, tad prie tos progos apsilankė ir „Tėvynės“ redakcijon. Pasi- kalbėjus su p. Sekiu patirta, kad Hartfordo veikėjai didėlėmis pastangomis darbuojasi SLA. labai tik nelemtoji bedarbė žymiai trukdo visokį visuomeninį veikimą. Bet prie didelių pastangų SLA. 124 kuopos veikėjai vis tik turi neblogas pasekmes savo darbuotėje.

Lapkričio 2 d. lankėsi redakcijoj SLA. 342 kuopos narys p. Pr. Ličkus iš Easton, Pa. Svečias buvo atvykęs paviešėti New Yorko, tad prie progos aplankė ir SLA. Centro įstai-ga. Nusiskundė didele bedarbe, kuri kenkia ir SLA. veikimui Eastono lietuvių kolonijoj ir del kurios daugelis lietuvių darbininkų skursta ir vargsta.

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SUVAŽIAVIMAS.

Spalių 28 ir 29 dd., „Vienybės“ salėje, Brooklyne, įvyko Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo sekerami sąjungos nariai: J. Ambraziejus — sąjungos pirmininkas ir „Vienybės“ agentūros atstovas E. Rudnikas — brooklyniečiai; J. Sekys iš Hartford, Conn.; A. S. Trečio-

kas ir V. Ambraziejus iš Newark, N. J.; „Naujienu“ agentūros atstovas A. Rypkevičius iš Chicago, Ill.; P. Bartkevičius iš Montello, Mass.; K. Sidabras iš Cambridge, Mass.; Vasiliauskas iš Waterbury, Conn.; Vaisnoras iš Pittsburgh, Pa.; K. Karpavičius iš Cleveland, Ohio; Veleckis iš Bridgeport, Conn.

Antrame posėdy suvažiavimą sveikino „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis, „Vienybės“ redaktorius J. Valaitis; taip pat suvažiavimą sveikino ir linijų atstovai: Holandų, Skandinavų — J. Smitrus, Švedų — V. Mučinskis, Cunard — P. Bukšnaitis ir kt. Suvažiavime pirmininkavo J. Ambraziejus, sekr. E. Rudnikas. Spaudos komisija: J. Sekys ir Karpavičius.

Tarpe svarbesnių nutarimų galima pažymėti sekamus:

1) Sąjungą inkorporuoti New Yorko valstijoj.
2) Sekančiais metais rengti 8 ekskursijas į Lietuvą ir stengtis, kad visų ekskursijų laivai plauktų tiesiog į Klaipėdos uostą.
3) Spaudos vardu, t. y. trijų prie sąjungos prigulinių laikraščių agentūrų — „Naujienu“, „Vienybės“ ir „Dirvos“ vardu sekamais metais rengti dvi ekskursijas Lietuvon.

4) Sekantiems metams Sąjungos valdybą išrinkta: pirmininku J. Ambraziejus, vice pirmininku E. Rudnikas, sekretorium J. J. Zolpis, izdininku A. S. Trečiokas.

Holandų ir Cunard linijos surengė agentams ir jų pasi- kviestiems svečiams šaunius pokilius, kuriuose taip pat pasikalbėta agentų reikalais ir kartu pasilinksmina. Pagirtinas dalykas, kad lietuviai laivakorčių agentai turi savo biznio reikalams proteguoti organizaciją ir su pagalba jos gina savo bendrus reikalus. Juo tvirtesnė agentų organizacija bus, juo daugiau su ja skaitysis ir visos laivų linijų kompanijos. Todel linkėtina Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungai geriausio pasisekimo.

Reporteris X.

BASKET-BALL IR ŠOKIAI.

Brooklyno Lietuvių Jaunų Vyrų Draugija per pastaruosius du metus rengdavo kas sek madienio vakarą basketbolo rungtynes ir šokius Maspeth. Nors tie parengimai budavo labai sėkmingi, bet vis tik daugelis reikė nepasitenkinti, kad šitie Jaunų Vyrų parengimai nerengiami pačiame Williamsburge. Pagaliau šiemet pavyko susitarti su naujai pertaisytos Grand Assembly Ball Room svetainės savininku ir todel sekama sekma dieni, lapkričio 8 d., šioje svetainėje, kertė Grand ir Havemeyer gatvių, Brooklyne, įvyksta pirmas šių metų Jaunų Vyrų parengimas. Bus įdomios basketbolo rungtynės ir prieš ir po rungtynių šokiai prie populiaraus Bell Hop Serenaders orchesteros muzikos. Šokiai prasideda 7:30 val. vakare, o basketbolo lošimas 9:30 val. vakare.

Šis atidarymo vakaras bus įdomus dar ir tuo, kad žymūs vietiniai amerikoni pasveikins Jaunų Vyrų darbuotę. Tarpe kalbėtojų tikimės turėti ir lietuvių Adv. R. J. Urevičių. Šių Jaunų Vyrų reikšmingų parengimų vyriausiu manadžerium yra p. J. Ginkus, kuris jau 4 metai vadovauja basketbolo rungtynių parengimams. Kiti, kaip manadžeriai darbuojasi šie: B. Švedas ir G. Belskus.

Taipgi šis basketbolo parengimų atidarymas naujaj vietoj bus įdomus ir įspūdingas. Prašomi visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai skaitlingai at-

silankyti į šį Jaunų Vyrų pirmą šio sezono parengimą. Visi busite pilnai patenkinti, nes turėsite progos geras basketbolo rungtynes ir kitas atidarymo naujanybes pamatyti, taip pat galėsite smagiai pasišokti iki šokių kiek tik kas norės.

Jonas Kepežinskas.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 6 dieną, 8 val. vakare, SLA. raštinėje, 307 West 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokes. Taipgi turime ir kitų reikalų apsvartymui. Atėdami atsiveskite savo draugus, drauges ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė,
SLA. 126 kp. sekr.

Kuopu Susirinkimai

Forest City, Pa. Šiuo metu prancūzų visiems SLA. 2 kuopos nariams ir narėms, kad susirinkimus perkeliam iš Zvon Hall į „American Legion Hall“, Delaware ir Centre Streets. Tad visi 2 kuopos nariai ir narės atėkite į American Legion Hall, 8 dieną lapkričio, 2 val. po pietų. Atėdami atsiveskite ir savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 2 kuopos.

SLA. 2 Kp. Valdyba.
McAdoo, Pa. — SLA. 54 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. lapkričio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 54 kuopos.

V. Labutis — sekr.
Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kp. susirinkimas įvyks 8 d. lapkričio, A. L. K. svetainėje, 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami susirinkti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą.

B. Petrila — sekr.
Pana, Ill. SLA. 82 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 dieną, 1:30 val. po pietų, paprastoj svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokes. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1932 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie S. L. A. 82 kuopos.

V. Adomaitis — sekr.
Detroit, Mich. SLA. 21 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 7 d. lapkričio, 7 val. vakare. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų apsvartyti.

A. Stulgis.
Greenfield, Mass. SLA. 297 kp. susirinkimas įvyks 8 d. lapkričio, 12 val. po pietų, Red Men svetainėje, ant Bank Road. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokes. Taipgi yra atėję nominacijų blankos — nominuoti kandidatus į Pild. Tarybą.

A. Aliusius — sekr.
Sweet Valley, Pa. SLA. 291 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 8 d. lapkričio, 10 val. rytė, pas V. Meeker. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokes. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui.

O. Pajaujienė — sekr.
Shrewsbury, Mass. SLA. 358 kp. susirinkimas įvyks 8 d. lapkričio, 12 val. dieną, paprastoj vietoj. Visi nariai kviečiami pribūti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.
A. J. Zulkus — sekr.
Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kp. susirinkimas įvyks 8 d. lapkričio, K. of C. svetainėje, W. Mahanoy Ave. Visi nariai ir narės malonėkite pribūti ir užsimokėti mėnesines mokes. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie 211 kuopos.
A. Ramanauskas — sekr.

Jūs Galite Turėti Gerą Sveikatą.

Nuga-Tone suteikė milijonams žmonių gerą sveikatą ir stiprumą. Jis suteikia jums gerą apetitą, jūsų skilvį padaro sveiką ir stiprų, ne- veiklus organai lieka atgaivinti, skausmai ir diegliai išnyksta. Nuga-Tone taipgi išvalo kūną nuo ligų perų ir nuveikia konstipaciją. Gaukite bonką Nuga-Tone. Buk sveikas ir stiprus. Aptiekininkai jį pardavinėja. Jeigu aptiekininkas neturi jo, paprašykite jį užsakyti del jus iš savo urmininko.

NAUJI KALENDORIAI 1932 METAMS.

Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių.
JONAS KERDIEJUS,
663 Fourth St., Dept. T,
South Boston, Mass.

Moterims turinčioms telefonus nereikia išeiti iš namų audringomis dienomis!

KADA tamsta turi telefoną, nėra reikalo išeiti iš namų šlaipiomis ar audringomis dienomis, ar siųsti savo vaikus pirkinių rizikuojant pagauti šal- tį. Tik patefONUOKIT ir tegul mėsininkas ar grocerininkas pats pristato jums ko jūs norite.

Telefonas gelbsti ir kitokiais atvejais. Kada jūs norite pasikalbėti su kai- mynu, o tuo tarpu negalite vaikų

vienu palikti, kada jums ant greitųjų reikia gydytojaus — jūs džiaugsitės tu- rį telefoną.

Mes jus kviečiame užėti į mūsų Biznio Įstaigą (jūsų sąrašas yra direktorijos pirmuose puslapiuose). Nėra reikalo tuo- jaus užsakyti telefoną, sužinokite apie jį, o vėliau namie pasitarkite ir pa- galvokit.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

SUVAŽYS BIZNIERIŲ VY- KIMĄ UŽSIENIN.

Tikslu sutrukdėti bereika- lingą išvežimą valiutos užsie- nin, vidaus reikalų ministerija išduodama užsienių pasus ir vi- zas, varžys Lietuvos piliečių iš- vykimą į užsienius. Suvaržys- mai bus taikomi asmenims, ku- rie važiuos užsienin prekių im- porto reikalais, ypač liuksus ir nebutino reikalingumo arba tokių prekių, kurios konkuruo- ja mūsų fabrikuose gamina- mas prekes, bei šiaip asmens reikalais, kurie galėtų būti pa- tenkinti Lietuvoje. Tie suvar- žymai bus taikomi ir įvažiuo- jantiems iš užsienio asmenims.

Lietuvos gaminių eksporti- ninkams važinėti nebus varžo- ma. Taip pat nebus varžoma važiuoti užsienin ir studen- tams, jei jie pristatys švietimo ministerijos pažymėjimą.

Lietuvos Bondsų

Savininkai gaus augš- čiausia marketa kainą pi- nigais. Del informacijų rašykite Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Greičiausi PASAULY LAIVAI

BREMEN EUROPA

Maziau Nogu 5 Dienos Ant Vandens per Cherbourg — 6 dienas per Bremen
TIK 7 DIENOSI LIETUVA
Specialūs traukės iš Bremerhaven
Arba keliaukite ekspresiniu laivu

COLUMBUS

Sumazintos trečios klasės kainos ir abi pusi dabar galite.
Informacijų klauskite pas bile vietinį agentą arba

57 BROADWAY
NEW YORK
NORTH GERMAN
LLOYD

PIRKIT VISI... PAS JASAITI-KIBIRKŠT!

Anglis ir Coke
Range ir Fuel Oil
Rainbow Oil Burner
Prieinamesnė Kaina
Geriausias Tavoras
Ypatiškas Patarnavimas
SLA. Nariai
Mūsų Telefonas
Dial 4-6551-3-6751

THE J & K CO.,
204 DEWEY ST.,
WORCESTER, MASS.

SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

LA NEW YORKO KLAIPEDA
Per Eschenburg
TRUMPAS KELIAS LIETUVA PER SVEDIJĄ

KALĖDŲ EKSKURSIJOS

Išplaukia iš New Yorko
S. S. „DROTTNINGHOLM“
Gruodžio 2 d. š. m.
M. L. „GRIPSHOLM“
Gruodžio 8 d. š. m.
Klauskite Specialio Kalėdų Cirkuliariaus
Informacijų ir laivakorčių kreipkitis į vietinį agentą arba tiesiog:
SWEDISH AMERICAN LINE,
21 State St., New York, N. Y.

SKAITYKITE KNYGĄ

AMERIKA

Arba rinkinys įvairių faktų,
žinotinų Amerikoje gyvenan- tiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

TIK \$1.00 METAMS

Lietuvoje \$2.00 Metams

JEI NORI ŽINOT KAS PASAULY DEDASI,

Užsirašyk Amerikos Lietuvį, Savaitinį Laikraštį už Nupigintą Kainą — Tik \$1.00 Metams

NAUDOKIS PROGA DABAR!

Amerikos Lietuvių Knygyne Galit Gaut Šias Svarbias Nupiginta Kaina Knygas:

- 1) —Viniains Albumas su Lietuvos Istorija. Kaina \$4, dabar \$1.
- 2) —Lietuvos Įstatymai. Kaina \$4, dabar tik \$1.
- 3) —Didysis Sapnininkas. Kaina 75c, dabar 50c.
- 4) —Ukininkystė, Ukininkų Rankvedis—Pararėjas 50c.
- 5) —Paslaptys Lošimo Kazyromis 25c.

IMANT VISAS SYKIU, PASIŪSIME UŽ \$3.00

Adresuokite Šitaip:

AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.